

Міністерство освіти і науки України

ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»

**Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди**

Харківська гімназія № 169

РОЗБУДОВУЄМО НОВУ УКРАЇНСЬКУ ШКОЛУ

**Інструктивно-методичні матеріали
для учасників науково-педагогічного проекту
«Інтелект України»**

2017

Автори-упорядники: І. В. Гавриш, С. В. Кириленко, О. І. Кіян,
Л. М. Булахова, В. М. Гриньова, С. О. Доценко, О. В. Скринник,
О. У. Холтобіна, О. Ф. Щербаков, О. О. Щербакова.

Розбудовуємо Нову українську школу : Інструктивно-методичні матеріали для учасників науково-педагогічного проекту «Інтелект України» / За заг. ред. І. В. Гавриш, С. В. Кириленко. — Харків, 2017. — 88 с.

У збірці подано інструктивно-методичні матеріали з питань організації навчально-виховного процесу в класах, що працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України» в умовах реалізації Концепції «Нова українська школа».

Підп. до друку 24.05.2017 р. Формат 60×90 1/16.
Друк офсетний. Папір офсетний. Ум. друк. арк. 1,5.
Ціна договірна. Наклад 600 прим.

© Науково-педагогічний проект
«Інтелект України», 2017

Навчально-тематичний план курсів для вчителів

проектних класів початкової школи

(затверджений наказом Міністерства освіти і науки України

від 18.05.2017 року № 714)

Пояснювальна записка

Навчальні плани курсів підготовки вчителів початкової та основної школи до роботи за всеукраїнським науково-педагогічним проектом «Інтелект України» укладені на основі законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про вищу освіту», а також з урахуванням вимог нормативних документів щодо післядипломної педагогічної освіти педагогічних кадрів, кваліфікаційних характеристик та напрямів і змісту функціональної діяльності вчителів початкової та основної школи, наказів Міністерства освіти і науки України з питань упровадження всеукраїнського науково-педагогічного проекту «Інтелект України» в практику роботи загальноосвітніх навчальних закладів.

Метою курсів є опанування вчителями проектних класів науково-педагогічного проекту «Інтелект України» теоретико-методологічних, методичних та практичних основ імплементації в практиці роботи початкової та основної школи основних положень компетентнісного підходу.

У навчальних планах знайшли віддзеркалення аксіологічні імперативи оновлення змісту, методів, форм і засобів національної системи освіти відповідно до Концепції «Нова українська школа», цивілізаційних викликів XXI ст., основних положень STEM-освіти і педагогіки гуманізму; надбання сучасної психології, педагогіки, вікової фізіології, особливості організації навчально-виховного процесу в проектних класах науково-педагогічного проекту «Інтелект України».

Навчальні плани містять 3 модулі: соціально-гуманітарний, професійний та контрольно-аналітичний.

Соціально-гуманітарний модуль забезпечує формування компетентності вчителів з питань нормативно-правової бази загальної середньої освіти, філософії освіти, охорони дитинства, збереження та зміцнення здоров'я учасників навчально-виховного процесу тощо.

Професійний модуль спрямований на формування в учителів готовності до роботи за науково-педагогічним проектом «Інтелект України» і містить питання, пов'язані з методологією, теорією, методикою та практикою навчання академічно здібних учнів початкової та основної школи.

Діагностико-аналітичний модуль спрямований на визначення рівня професійної компетентності вчителів із питань організації навчально-виховного процесу в початковій школі за науково-педагогічним проектом

«Інтелект України» та передбачає вхідне й вихідне діагностування, виконання та захист індивідуальних і групових проєктів.

Навчальні плани розраховані на слухачів очно-заочної форми навчання (144 год.) та реалізуються під час однотижневого літнього курсу підвищення кваліфікації вчителів (40 год.), щомісячних одnodенних навчально-методичних семінарів, які проводяться впродовж навчального року (36 год.), у процесі самостійної роботи слухачів (68 год.).

Навчально-тематичний план курсів для вчителів проєктних класів початкової школи

Модуль	№	Зміст	Всього годин	Аудиторні	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
1. Соціально-гуманітарний модуль	1.1	Філософія освіти. Аксіологічні імперативи державної політики в галузі освіти. Концепція «Нова українська школа»	4	2	2	—	2
	1.2	Педагогіка партнерства та шляхи її реалізації в науково-педагогічному проєкті «Інтелект України»	8	4	—	4	4
		Разом передбачено за планом	12	6	2	4	6
2. Професійний модуль	2.1	Нормативні, теоретико-методологічні та організаційні основи освіти академічно здібних учнів початкової школи	3	2	2	—	1
	2.2	Інноваційні освітні технології в практиці роботи початкової школи	3	2	2	—	1
	2.3	Теоретико-методологічні та методичні основи викладання предмета «Навчання грамоти» за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України»	30	20	2	18	10
	2.4	Теоретико-методологічні та методичні основи викладання математики за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України»	16	10	2	8	6
	2.5	Теоретико-методологічні та методичні основи викладання предмета «Навчасмося разом» за	15	10	2	8	5

		науково-педагогічним проектом «Інтелект України»					
	2.6	Теоретико-методологічні та методичні основи викладання предмета «Людина і світ» за науково-педагогічним проектом «Інтелект України»	15	10	2	8	5
	2.7	Організація роботи з батьками учнів проектних 1-4х класів	3	2	—	2	1
	2.8	Збереження та зміцнення здоров'я учасників навчально-виховного процесу	3	2	—	2	1
	2.9	Підготовка вчителів до проведення фізкультхвилин	3	2	—	2	1
	2.10	Медико-психологічні проблеми адаптації вчителя до роботи за науково-педагогічним проектом «Інтелект України»	3	2	—	2	1
		Разом передбачено за планом	94	62	12	50	32
3. Діагностико-аналітичний модуль	3.1	Вхідне комплексне діагностування	2	2	—	2	—
	3.2	Захист індивідуальних і колективних проектів	34	4	—	4	30
	3.3	Вихідне діагностування	2	2	—	2	—
		Разом передбачено за навчальним планом	38	8	—	8	30
Разом годин			144	76	14	62	68

Науковий керівник
 всеукраїнського науково-педагогічного
 проекту «Інтелект України»,
 доктор педагогічних
 наук, професор

І. В. Гавриш

КОНЦЕПЦІЯ
«НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА»
(за матеріалами презентації,
підготовленої Міністерством освіти і науки України)

Учасники процесу

Публічний діалог щодо стратегії змін в освіті України на майданчику парламентського Комітету з питань науки і освіти

В основу покладено:

проект Закону «Про освіту»;

Концепцію середньої загальноосвітньої школи України Національної академії педагогічних наук України;

Концепцію розвитку освіти України на період 2015–2025 років, підготовлену Стратегічною дорадчою групою «Освіта» в рамках спільного проекту Міжнародного фонду «Відродження» та БФ «Інститут розвитку освіти»;

Візію нової української школи, підготовлену спільнотою відповідального вчительства EDCamp Ukraine;

десятки експертних дискусій та фокус-групи із залученням представників різних цільових аудиторій — учнів, учителів, батьків, директорів шкіл, представників районних управлінь освіти, громадських організацій.

Чому треба змінювати школу?

ФОКУС-ГРУПА ► ДИРЕКТОРИ ШКІЛ ФАРШИРОВАНА РИБА

«Сьогодні в нас дві проблеми в навчанні. Перша — це перевантаженість предметами. Однозначно, такого обсягу не може бути. І друга проблема — те, що ми даємо суто навчальний матеріал. Випускник нашої української школи не вміє застосовувати набуті знання в житті. Він як фарширована риба, розумієте? Нібито й риба, але не плаває».

...ПОТРІБНА ДОКОРІННА РЕФОРМА!

Яким має бути випускник школи?

Особистість

Цілісна особистість, усебічно розвинена, здатна критично мислити.

Патріот

Патріот з активною позицією, який діє згідно з морально-етичними принципами та здатний відповідати за свої рішення.

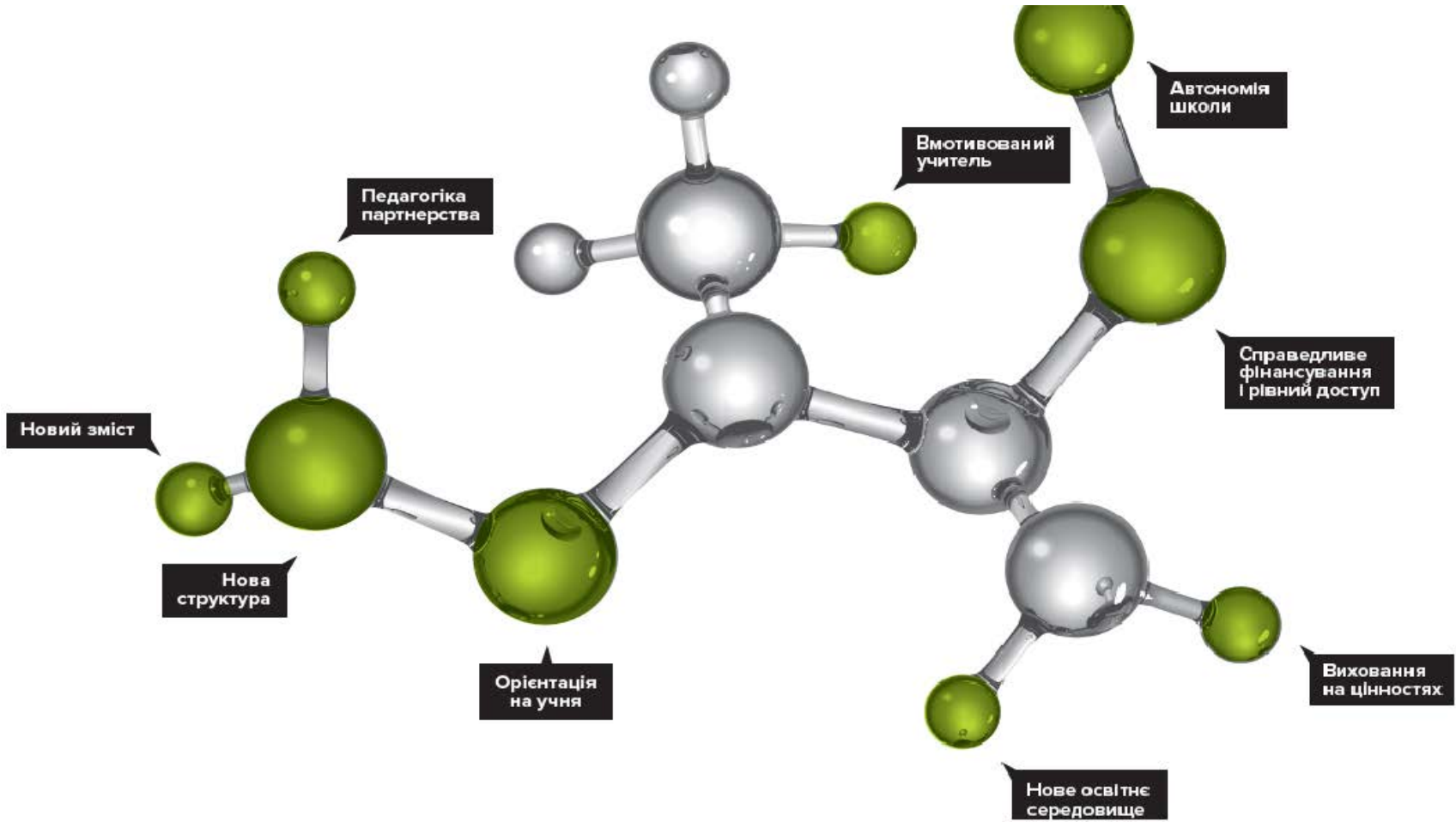
Інноватор

Інноватор, здатний змінювати навколишній світ, розвивати економіку, конкурувати на ринку праці, навчатися впродовж життя.

Освічені українці, усебічно розвинені, відповідальні громадяни та патріоти, здатні до інновацій

ОСЬ ХТО ПОВЕДЕ
УКРАЇНСЬКУ ЕКОНОМІКУ
ВПЕРЕД У ХХІ СТОЛІТТІ

Формула нової школи

Вісім ключових компонентів

/01 Новий зміст освіти, заснований на формуванні компетентностей, необхідних для успішної самореалізації в суспільстві.

/02 Умотивований учитель, який має свободу творчості й розвивається професійно.

/03 Наскрізний процес виховання, який формує цінності.

/04 Децентралізація та ефективне керування, що надасть школі реальної автономії.

/05 Педагогіка, що ґрунтується на партнерстві між учнем, учителем і батьками.

/06 Орієнтація на потреби учня в освітньому процесі, дитиноцентризм.

/07 Нова структура школи, яка дозволяє добре засвоїти новий зміст і набути компетентностей для життя.

/08 Справедливий розподіл публічних коштів, який забезпечує рівний доступ усіх дітей до якісної освіти.

Ключові компетентності для життя

ВИПУСКНИК ШКОЛИ І КЛЮЧОВІ КОМПЕТЕНТНОСТІ

МАТЕМАТИЧНА
ГРАМОТНІСТЬ

КУЛЬТУРА

ЕКОЛОГІЯ
І ЗДОРОВ'Я

УМІННЯ ВЧИТИСЯ
ВПРОДОВЖ ЖИТТЯ

ІНОВЕМНІ МОВИ

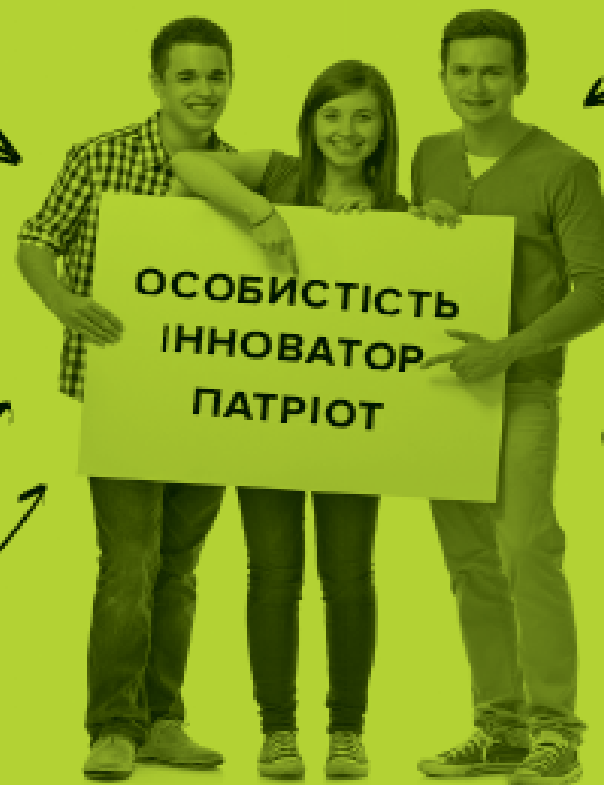
ПРИРОДНИЧІ НАУКИ
І ТЕХНОЛОГІЇ

ЦИФРОВА
ГРАМОТНІСТЬ

ПІДПРИЄМЛИВІСТЬ

РІДНА ТА
ДЕРЖАВНА МОВИ

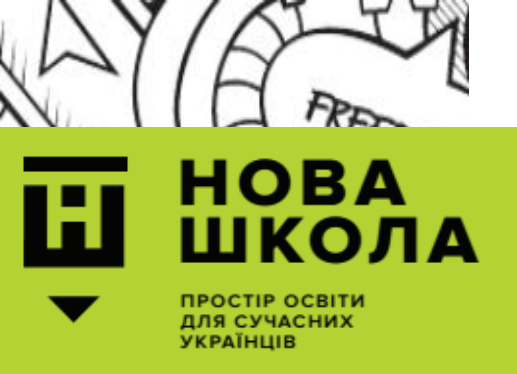
СОЦІАЛЬНІСТЬ

Що таке компетентності?

Компетентності — це динамічна комбінація знань, умінь, цінностей та ставлення на їхній основі, які визначають здатність ОСОБИ успішно долати життєві проблеми, провадити професійну й подальшу навчальну діяльність.

Перелік компетентностей ґрунтується на Рекомендаціях Європейського Парламенту та Ради Європи щодо формування ключових компетентностей ціложиттєвої освіти (18.12.2006), але не обмежується ними.

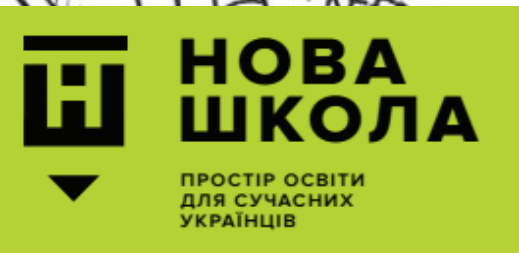

10 ключових компетентностей для нової української школи

- /01** Спілкування державною (і рідною в разі відмінності) мовою.
- /02** Спілкування іноземними мовами.
- /03** Математична грамотність.
- /04** Компетентності в природничих науках і технологіях.
- /05** Інформаційно-цифрова компетентність.

- /06** Уміння вчитися впродовж життя.
- /07** Соціальні та громадянські компетентності.
- /08** Підприємливість.
- /09** Загальнокультурна грамотність.
- /10** Екологічна грамотність і здоровий спосіб життя.

«Канва» розвитку учня

«КАНВА» РОЗВИТКУ УЧНЯ. КЛЮЧОВІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА НАСКРІЗНІ ВМІННЯ

РІДНА / ДЕРЖАВНА МОВА										
ІНОЗЕМНІ МОВИ										
МАТЕМАТИЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ										
ПРИРОДНИЧІ НАУКИ І ТЕХНОЛОГІЇ										
ІНФОРМАЦІЙНО-ЦИФРОВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ										
СОЦІАЛЬНІ ТА ГРОМАДЯНСЬКІ КОМПЕТЕНТНОСТІ										
ЗАГАЛЬНОКУЛЬТУРНА ГРАМОТНІСТЬ										
УМІННЯ ВЧИТИСЯ										
ЕКОЛОГІЧНА ГРАМОТНІСТЬ І ЗДОРОВИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ										
ПІДПРИЄМЛИВІСТЬ										
	УМІННЯ ЧИТАТИ	УМІННЯ ДОНОСИТИ ДУМКУ	КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ	ЛОГІЧНИЙ ЗАХИСТ ПОЗИЦІЇ	ІНІЦІАТИВНІСТЬ	ПРОБЛЕМИ, РИЗИКИ Й ВИРІШЕННЯ	ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ	РОБОТА В КОМАНДІ	ТВОРЧІСТЬ	

Педагогіка партнерства

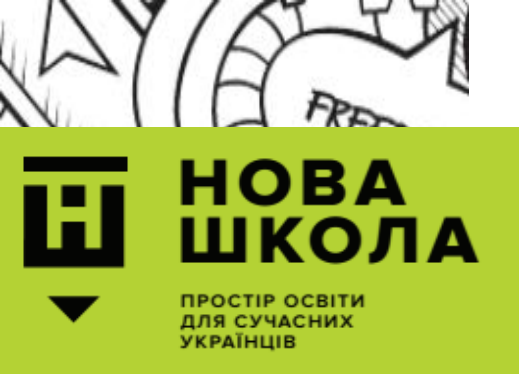
Нова школа працюватиме на засадах «педагогіки партнерства».

Основні принципи цього підходу:

- *повага до особистості;*
- *доброзичливість і позитивне ставлення;*
- *довіра у стосунках;*
- *діалог — взаємодія — взаємоповага;*
- *розподілене лідерство (проактивність, право вибору та відповідальність за нього, горизонтальність зв'язків);*
- *принципи соціального партнерства (рівність сторін, добровільність прийняття зобов'язань, обов'язковість виконання домовленостей)*

Умотивований учитель

- ! Українська школа буде успішною, якщо до неї прийде успішний учитель.
- ! Суттєвих змін зазнає процес і зміст підготовки вчителя.
- ! Велику увагу буде приділено матеріальному стимулюванню вчителів.

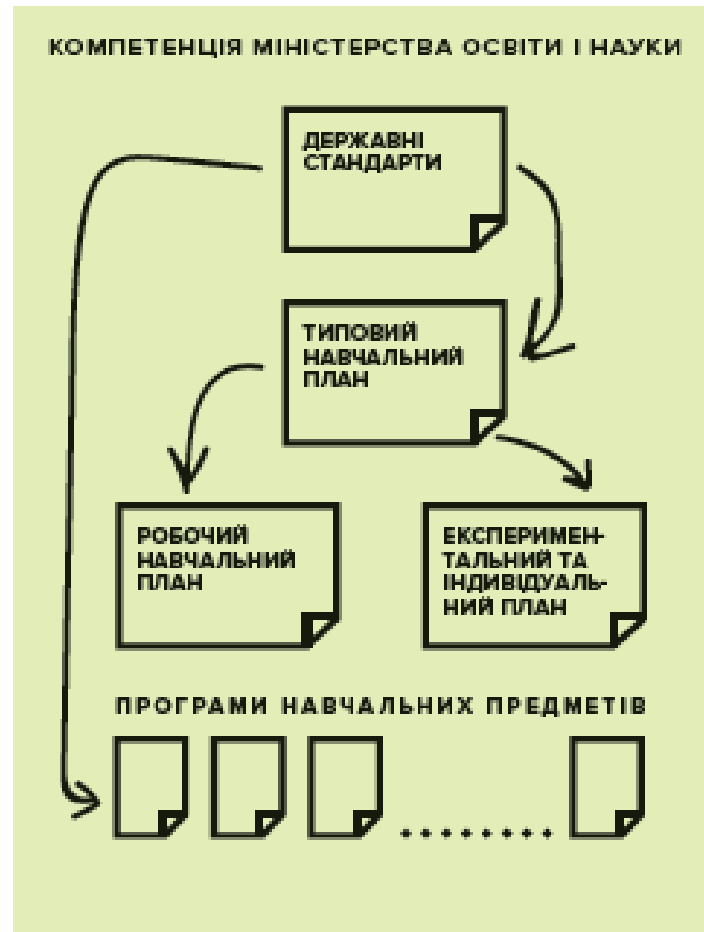
Орієнтація на учня. Виховання на цінностях

На практиці реалізовуватиметься принцип дитиноцентризму.

Усе життя нової школи буде організовано за принципом поваги до прав людини та демократії. Нова школа плекатиме українську ідентичність.

Автономія школи

Зараз

Після реформи

Справедливий доступ і фінансування

- Публічні фінанси будуть розподілятися прозоро.
- Для забезпечення свободи вибору в освіті буде запроваджено принцип «гроші ходять за дитиною».
- Опорні школи — якісна освіта для сільських дітей.

Структура нової школи

I. Початкова школа — 4 роки

1-2 класи — 1-й цикл, 3-4 класи — 2-й цикл

**II. Базова середня школа
(гімназія) — 5 років**

5-6 класи — 1-й цикл, 7-9 класи — 2-й цикл

III. Профільна середня школа — 3 роки

10 клас — 1-й цикл, 11-12 класи — 2-й цикл

Академічного спрямування — ліцей

Професійного спрямування —

професійний ліцей, професійний коледж

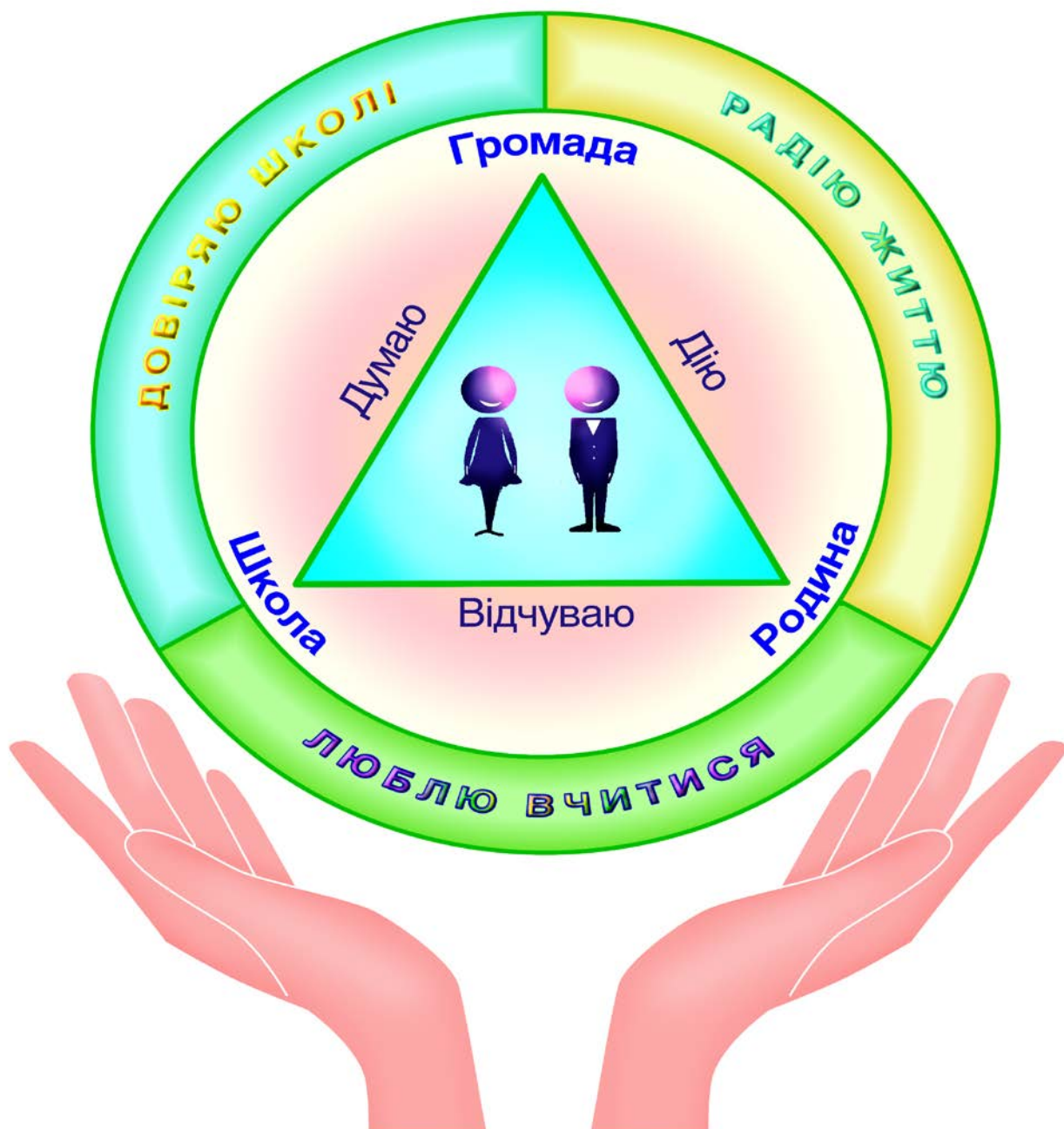
Графік упровадження реформ

2018 — діти підуть у перший клас Нової школи.

2016–2018 — I фаза (підготовка реформи, початок роботи початкової школи)

2019–2022 — II фаза (підготовка реформи, початок роботи базової школи)

2023–2029 — III фаза (підготовка реформи, початок роботи профільної школи)

На шляху розбудови Нової української школи

Резолюція
I Всеукраїнського батьківського форуму
«Педагогіка партнерства» —
учасників науково-педагогічного
проекту «Інтелект України» (12.04.2017)

Ми, батьківська громада науково-педагогічного проекту «Інтелект України» (далі Проекту), підтримуємо прагнення науковців і освітян — учасників Проекту в створенні компетентісно орієнтованої української школи, метою якої є виховання успішної та щасливої людини, патріота України, здатного взяти участь у розбудові могутньої та успішної держави.

Беручи до уваги цивілізаційні тенденції розвитку людства у XXI столітті, модернізацію національних освітніх систем високорозвинених країн, основні положення Концепції «Нова українська школа», доручаємо авторському колективу осучаснити зміст загальної середньої освіти в межах Проекту на засадах компетентісного підходу та STEM-освіти.

З метою формування системного мислення в учнів проектних класів та уникнення дублювання окремих тем доручаємо творчому колективу Проекту створити інтегровані курси (фізики та хімії, біології і географії, української, зарубіжної літератури та мистецтва тощо) за умови забезпечення високої якості природничо-математичної та суспільно-гуманітарної освіти.

Розбудовуючи відносини з іншими учасниками Проекту на засадах педагогіки партнерства, беремо на себе відповідальність за реалізацію в родині основних положень «Конвенції ООН про права дитини», за підвищення авторитету вчителя й освіти загалом, за навчання власної дитини та учнівського колективу проектного класу.

Розглядаючи навчання в школі як один з найважливіших та повноцінних етапів життєдіяльності людини, зобов'язуємося й вимагаємо від інших учасників Проекту будувати міжособистісні взаємини на засадах педагогіки гуманізму, створювати умови для збереження та зміцнення здоров'я, реалізації в повному обсязі нахилів, прагнень і здібностей учнів проектних класів.

З метою координації зусиль батьківської громади, науковців і освітян у розв'язанні завдань освіти, виховання та розвитку учнів проектних класів вважаємо за доцільне:

1) створити Громадську раду учасників Проекту. Надати їй повноваження щодо вирішення всіх питань, пов'язаних із реалізацією Проекту в освітньому просторі України, у період між проведенням батьківських форумів;

2) зобов'язати керівництво Громадської ради звітувати про виконану роботу перед учасниками батьківських форумів;

3) доручити Громадській раді вивчити доцільність і умови використання моделі державно-приватного фінансування закладів освіти, щоб створити належну матеріально-технічну базу функціонування проектних класів та підвищити рівень професійної компетентності вчителів — учасників Проекту.

Високоякісна освіта — запорука щасливого майбутнього України. Ми впевнені, що наша держава пишатиметься випускниками проектних класів «Інтелект України». Слава Україні!

**Етичні настанови учасникам
науково-педагогічного проекту «Інтелект України»
БАТЬКАМ**

1. Я люблю дитину.

- Щоденно знаходжу час поспілкуватися з дитиною: запитую про настрій, що цікавого трапилося з нею; спокійно обговорюю шляхи покращання успіхів у школі, а не сварю за оцінки.
- Я вмю висловити свою любов до дитини й віру в неї. Щодня використовую декілька «чарівних» фраз: «Я люблю тебе!», «Мені цікаво тебе слухати!», «Ти зможеш це зробити!», «Я пишаюся тобою!», «Вибач мені!», «Будь відповідальною!».

2. Моя дитина для мене — Особистість, а не моя власність.

- Я поважаю дитину й завжди виявляю свою повагу до неї: обговорюю з дитиною свої вимоги, враховую її думку, аргументую свою позицію, висловлюю прохання.
- Я ніколи не застосовую фізичних покарань до дитини.
- Я спілкуюся позитивно: ніколи не принижую дитину, не говорю образливих слів, не кричу на неї, не показую роздратування.

3. Я допомагаю дитині вирости успішною та щасливою людиною.

- Я навчаю дитину позитивно ставитися до себе, рідних, інших людей; створювати навколо себе атмосферу радості, добра; турбуватися про людей; уміти виражати свої емоції. Показую в цьому приклад.
- Я формую в дитині здатність до відповідальної автономної дії.

По-перше, культивую в дитині прагнення та звичку навчатися.

До кінця другого класу доброзичливо контролюю весь процес виконання домашніх завдань або, якщо дитина відвідує групу подовженого дня, пропоную разом повторити вивчене.

У третьому – четвертому класах поступово послаблюю контроль.

У п'ятому — посилюю контроль, а в *шостому – сьомому* — пропоную разом повторити домашні завдання. *У восьмому* — обговорюю шляхи подолання невдач.

По-друге, обов'язково даю дитині посильні доручення по дому. Пам'ятаю, що маю бути терплячим/терплячою, оскільки звичка в дорослої людини формується впродовж місяця, а в дитини — цей термін подовжується.

4. Я ставлюся з повагою до вчителів і школи та виховую в дитині позитивне ставлення до них.

**Любіть дитину так, як вона любить Вас:
не за вчинки та успіхи, а за те, що вона
для Вас — найрідніша людина.**

УЧНЯМ

1. Я беру на себе відповідальність за успіх у навчанні.

Навчання — це моя праця. Я працюю із задоволенням та повною віддачею. На уроках я уважний/уважна, зосереджений/зосереджена, активний/активна.

- Я не кажу: «Не вмію». Я кажу: «Навчуся!»
- Я вчуся важке робити бажаним. Пам'ятаю: без щоденної сумлінної праці неможливе успішне й щасливе життя. «Треба» роблю своїм «хочу».

2. Я люблю й шаную своїх близьких, школу та вчителів, однокласників, рідну землю, свій народ.

- Я пам'ятаю, що безсердечність породжує байдужість, а байдужість — жорстокість.
- Я знаю, що кожний мій учинок знайде відгук у серцях людей. Я намагаюся діяти й виражати свої емоції так, щоб не ображати людей, не засмучувати їх, а піднімати їхній настрій, робити щасливими.
- Я поважаю права інших людей.

3. Я думаю та дію позитивно.

- Я люблю життя, бо воно безцінний дар. Я насолоджуюся ним.
- Я позитивно оцінюю себе. У мене, як і в кожній людині, є недоліки, але я працюю над тим, щоб їх виправити.
- Я висловлююся про людей добре. Я прагну та вмію виражати свої емоції, не ображаючи інших людей.
- Я піклуюся про природу, допомагаю слабким і беззахисним.

Я пам'ятаю народну мудрість:

«Посієш думку — пожнеш дію,

посієш дію — пожнеш звичку,

посієш звичку — пожнеш характер,

посієш характер — пожнеш долю».

УЧИТЕЛЯМ

1. Я ставлюся до дітей з повагою. Дитина для мене — **ОСОБИСТІТЬ.**

➤ Я впевнений/впевнена: кожна думка дитини цінна, навіть якщо не відповідає канонам підручників; неправильних дитячих думок не існує.

➤ Я терплячий/терпляча до невдач дитини, допомагаю подолати їх із честю.

➤ Я проти покарання дитини: це приниження людської гідності. Якщо вчинок дитини засмутив мене, я спілкуюся з нею по-дорослому та *цивілізовано* виражаю свої емоції.

2. Я люблю кожну дитину в класі такою, яка вона є, навіть якщо не в усьому досягає успіху.

➤ Я вважаю, що найголовніший мій обов'язок — розуміти та підтримувати дитину.

➤ Я працюю за принципами позитивного навчання, забезпечую дитині життєрадісне та емоційне пізнання світу, бо це найцінніші здобутки в житті людини.

3. Я твердо вірю: усі діти народжуються, щоб бути успішними.

➤ Я навчаю з натхненням, відданістю, з непорушною вірою в успіх дитини: неуспішних учнів немає, є неуспішні ситуації.

➤ Я не засмучуюсь, якщо дитина помиляється, бо знаю: вона тільки вчиться вчитися.

4. Я шаную батьків моїх учнів.

Дорогий Учителю!
Прошу сприймати мене
як Людину, любити, розуміти,
терпіти мене, вірити в мене,
пишатися мною!

З любов'ю до дитини

Слова любові

Батько і мати — два серця гарячі,
Хочуть зробити щасливим дитя.
Будьте з дітьми щирі, добрі, терплячі
І розкажіть все як є, до пуття.

І пригорніть, приласкайте дитину,
Лагідне, світле словечко знайдіть.
В вас вона бачить найкращу людину
Ї захистку хоче... Тож не відштовхніть.

А пригорніть і в усім розберіться,
Серце зігрійте теплом доброти.
Віддано й ніжно любов'ю світіться —
Буде вам легко по світу іти.

Любіть свою дитину ніжно й віддано, щиро й розумно. Не скупіться на добрі слова, у яких дитина відчує вашу велику любов до себе. Дитина має знати, що тато і мама люблять її, що б не сталося; вона має бути впевнена у вашій любові та доброті, у вашій відданості та щирості. Тож не втомлюйтеся говорити дитині лагідні слова, називати її найдорожчою і найріднішою саме тоді, коли вона хоче почути від вас щирі слова любові та ласки: **«Ти мій дорогий, любий, найкращий, найдорожчий; світле сонечко; мій розумничок; моя надія; мій помічник, заступник, правдолюб; моя зірочка; моя любов; рідненький, хороший, світлий промінець; ти моя найдобріша дитина; ти дуже щирий і мудрий; я пишаюся тобою; я люблю тебе; я вірю в тебе; ти зможеш, я впевнена в тобі; ти наполегливий, працьовитий; ти творчий; мій ніжний і красивий; мій рідний синочок; моя чарівна донечка; моє славне дитя; я дуже тебе люблю; молодець, що говориш правду; твої дії правильні, і це похвально; я підтримую твої дії; ти дуже хороша дитина, але твій учинок не дуже гарний; мій дорогий хлопчику; моя люба дівчинко; моя квіточко; моя пташечко; кровинко моя; крихітко моя; я тебе ніколи не зраджу; я підтримаю тебе, моя рідна дитино...»**

Учитель — учень... Діалог — це диво.
Там доброзичливість, повага є й довіра,
Любов і щирість, то ж усе можливо,
Тоді у школі атмосфера щира.
Учитель до дітей йде з добротою,
Бо його серце сповнене любові.
Один за одного вони стоять горою,
Стосунки в колективі пречудові.
Учитель дітям скаже добре слово,
Підтримає завжди в скрутну хвилину.
Росте довіра, щирість — це чудово,
Це робить доброю і мудрою людину.

Там, де є любов і тепло, де панує атмосфера довіри й щирості, дітям комфортно, світло й добре, вони вчаться доброти й людяності, стають щирими й мудрими, розкутими й доброзичливими. Учитель не повинен скупитися на хороші слова, які переконують дітей у тому, що їх люблять, цінують і поважають, вірять у них. А таких слів є багато: **«Ти дуже розумний; я ціную твою думку; ти молодець; твої дії заслуговують на повагу; ти вмієш сказати влучне слово; ти кмітливий і веселий, ти щирий і світлий; я в тобі впевнена; я люблю і поважаю тебе; ти — сонце; ти вмієш досягати поставленої мети; у тебе дуже гарна мова; ти просто чарівник; ти найкращий; ти надзвичайний; ти хороший, світлий, добрий, справедливий; ти наче зіронька; ти гарно спілкуєшся; ти дивовижний; ти знаєш багато прислів'їв; ти вмієш знайти вихід із ситуації, мудрий; ти просто красень, справжній козак, сама доброта; ти справжній друг, вірний товариш, світла людина; я тобі довіряю; ти надійний, правдивий, золотий...»**

Ще тисячі чарівних слів
Сказати вчитель дітям може,
Щоб сад в душі дітей зацвів.
Тоді усе дитина зможе!

Слова хороші

Слова хороші — це насправді диво,
Бо в них душа, найвищі почуття.
Для кожної людини це важливо
Та й необхідно просто для життя,
Бо кожен прагне ласки і любові,
Турботи, співчуття, а ще тепла...
Щоб та любов звучала в кожному слові
І щоб вона правдивою була.
Щоб добре слово серце зігрівало
І захищало нас, немов крильми,
Нам сили та наснаги надавало
Та щоб добрішими ставали ми.
Бо добре слово доброту дарує
І піднімає, до вершин веде...
Від гарних слів уся душа квітує,
В хорошім слові — цілий світ, усе!

Типовий навчальний план
загальноосвітніх навчальних закладів І ступеня,
які працюють за науково-педагогічним
проектом «Інтелект України»
(затверджений наказом Міністерства освіти і науки України
від 02.11.2016 року № 1319)

Пояснювальна записка

до Типових навчальних планів загальноосвітніх навчальних закладів I–II ступенів, які працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України»

Типові навчальні плани загальноосвітніх навчальних закладів I–II ступенів, які працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України», розроблені на виконання Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», постанов Кабінету Міністрів України від 20.04.2011 р. № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти», від 23 листопада 2011 р. № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», наказів Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 11.05.2011 р. № 430 «Про виконання постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 р. № 462», від 19.01.2012 р. № 43 «Про виконання постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1392», від 30.11.2012 р. № 1352 «Про внесення змін до Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 18 грудня 2012 року за № 2111/22423, від 10.07.2012 р. № 797 «Про продовження впровадження науково-педагогічного проекту «Інтелект України» в практику роботи загальноосвітніх навчальних закладів України», від 10.06.2011 р. № 572 «Про Типові навчальні плани початкової школи», із змінами згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 16.04.2014 р. № 460, від 03.04.2012 р. № 409 «Про затвердження Типових навчальних планів загальноосвітніх навчальних закладів II ступеня» (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 29.05.2014 р. № 664), із змінами згідно з наказами Міністерства освіти і науки України від 12.12.2014 р. № 1465 та від 08.05.2015 р. № 518, наказів Міністерства освіти і науки України від 30.12.2008 р. № 1218 «Про проведення дослідно-експериментальної роботи на базі навчально-виховного комплексу № 169 м. Харкова» за темою «Створення системи супроводження навчання та розвитку академічно обдарованих дітей молодшого шкільного віку», від 04.12.2014 р. № 1439 «Про завершення апробації навчально-методичного забезпечення початкової школи за науково-педагогічним проектом «Інтелект України» та розроблення і впровадження проекту в основній школі загальноосвітніх навчальних закладів».

Типові навчальні плани (додатки 3–4) містять інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для всіх загальноосвітніх навчальних закладів, які працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України» (далі — Проект), посилену за рахунок варіативної складової. Години варіативної складової використано для запровадження навчальних предметів «Навчаємося разом» (1–6 класи), «Еврика» (2–4 класи), «Основи самоменеджменту» (7–8 класи). Нерозподілені години варіативної складової (по 2 години на тиждень у 5–9 класах) загальноосвітні навчальні заклади можуть використовувати для запровадження вивчення другої іноземної мови, мови національної меншини, курсів: «Еврика. Твої математичні відкриття», «Вступ до професії» тощо.

На основі Типових навчальних планів загальноосвітні навчальні заклади складають на кожен навчальний рік робочий навчальний план, враховуючи особливості регіону та індивідуальні освітні потреби учнів, плануючи роботу закладів у другій половині дня (навчальні екскурсії, гурткова робота, позакласна навчальна діяльність у позаурочний час за рахунок бюджетних коштів (у межах наявного фінансування) або інших коштів, не заборонених законодавством України) та конкретизуючи визначений розподіл годин за напрямками.

Відповідно до Державного стандарту початкової загальної освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20.04.2011 р. № 462, до інваріантної складової змісту початкової освіти увійшли освітні галузі «Природознавство та Суспільствознавство». З огляду на цілі та завдання дослідно-експериментальної роботи, що здійснюється на всеукраїнському рівні в межах Проекту, зазначені освітні галузі реалізуються через інтегрований навчальний предмет «Людина і світ» та навчальний предмет «Навчаємося разом». Навчальні програми зазначених предметів містять змістові модулі, які реалізують окремі завдання курсів «Основи здоров'я» та «Трудове навчання», що надало можливість оптимізувати навчальне навантаження учнів і разом з тим виконати навчальні програми з «Основ здоров'я» та «Трудового навчання» у повному обсязі як у початковій, так і в основній школі. Навчальний предмет «Природознавство» в основній школі розподілено на два: «Природознавство. Моя планета Земля», який є пропедевтичним для вивчення системних курсів біології і географії у 6–9 класах, та «Природознавство. Твої фізичні відкриття», який є пропедевтичним для курсів фізики, хімії і астрономії. З метою реалізації цілей і завдань Проекту до навчального плану загальноосвітніх навчальних закладів II ступеня уведено інтегрований курс «Трудове навчання. Технічна творчість».

Характерною особливістю Проекту є те, що 5–9 класи можуть навчатися в режимі школи повного дня. Кількість часу для додаткового опрацювання не перевищує показники, визначені ДСанПіН 5.5.2.08-01. У другій половині дня один із напрямів (математичний чи філологічний) визначається залежно від того, на що використані години варіативної складової. Так, якщо загальноосвітній навчальний заклад використав їх для запровадження курсу «Еврика. Твої математичні відкриття», обирається філологічний напрям; якщо для запровадження вивчення, наприклад, другої іноземної мови — математичний напрям. Суспільствознавчий напрям у другій половині дня може реалізовуватися через навчальні предмети «Суспільствознавство», «Культура добросусідства» тощо; графічний — через курси «Креслення», «Комп'ютерна графіка» тощо.

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту».

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 р. № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 р. за № 229/6517 (зі змінами). Згідно з рішеннями місцевих органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування класи можуть ділитися на групи і при меншій наповнюваності від нормативної, а також при вивченні інших предметів за рахунок зекономлених бюджетних асигнувань та залучення додаткових коштів.

Типові навчальні плани зорієнтовані на роботу загальноосвітніх навчальних закладів за 5-денним навчальним тижнем.

Типовий навчальний план
загальноосвітніх навчальних закладів І ступеня з навчанням українською
мовою, які працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України»

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
		1	2	3	4
Мови і літератури (мовний і літературний компоненти)	Українська мова	3,5	3,5	3,5	3,5
	Читання	3,5	3,5	3,5	35
	Іноземна мова	3	3	3	4
Математика	Математика	4	4	4	4
	Еврика	–	1	1	1
Природознавство, Суспільствознавство	Людина і світ	2	2	3	2,5
	Навчаємося разом	2	2	2	1,5
Мистецтво	Мистецтво	1	1	1	1
Технології	Трудове навчання	0,5	0,5	0,5	0,5
	Інформатика	–	1	1	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	0,5	0,5	0,5	0,5
	Фізична культура*	3	3	3	3
Усього		20 + 3	22 + 3	23 + 3	23 + 3
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		20	22	23	23
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		23	25	26	26

*Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

**Особливості організації навчально-виховного процесу
в перших класах науково-педагогічного проекту
«Інтелект України»**

1. Навчання грамоти в науково-педагогічному проекті «Інтелект України» поділено на три взаємопов'язаних етапи:

- **1 етап (перші 5 тижнів)** — навчання грамоти з використанням аналітико-синтетичного, алгоритмічного методів та методу цілих слів.

Навчання письма з використанням *алгоритмічного методу* передбачає ознайомлення учнів з алгоритмами написання основних елементів букв, а також малих і великих літер, що здійснюється за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ). На цьому етапі учні за допомогою алгоритмів засвоюють правила написання основних елементів букв — похилої, похилої з нижнім правим заокругленням, овалу, лівого та правого півовалів тощо; привчаються виконувати завдання вчителя, дотримуватися правил гігієни під час письма, правильно тримати ручку; засвоюють розлінування зошита, учаться орієнтуватися на його сторінках. При цьому на кожному уроці обов'язковим є використання вправ, спрямованих на розвиток в учнів дрібної мускулатури руки, окоміру, координації рухів, умінь правильно класти зошит і користуватися ним.

Метод *цілих слів* органічно поєднується з аналітико-синтетичним методом як основним у формуванні первинних умінь і навичок писемного мовлення в першокласників. Учні вчать ідентифікувати звуки й відповідні їм букви, читати складами, упізнавати й читати знайомі слова, опановують прийом стеження під магнітофон. Велике значення має розвиток в учнів навичок усного мовлення й аудіювання;

- **2 етап (до кінця I семестру)** — навчання грамоти з використанням аналітико-синтетичного, алгоритмічного, генетичного методів та методу цілих слів.

Навчання грамоти на другому етапі передбачає продовження роботи зі співвіднесення звуків і букв, формування первинних умінь і навичок читати цілими словами, опанування прийому стеження під магнітофон, розвиток усного мовлення тощо. На цьому етапі передбачено роботу щодо формування первинних знань про слово, речення, правила орфографії. Серед особливостей цього етапу слід виділити добір текстів для читання — українські народні казки, тексти про Україну, її державні символи, про український народ, що дозволяє розпочати роботу з формування соціокультурної компетентності учнів початкової школи. Навчання письма з використанням *генетичного методу* побудовано на основі генезису, тобто формування навичок написання кожної наступної літери відбувається шляхом попереднього засвоєння основного елемента й додавання нового. За подібністю елементів літери поділено на 15 груп: 8 груп малих букв і 7 груп великих букв;

- **3 етап (II семестр)** — навчання грамоти з використанням аналітико-синтетичного, алгоритмічного, алфавітного методів та методу цілих слів. Серед особливостей цього етапу слід виділити: повторення вивченого матеріалу відбувається під час поступового руху за алфавітом; тексти для читання дібрані за тематично-монографічним принципом і передбачають ознайомлення учнів із творчістю видатних казкарів світу.

2. Навчання грамоти на першому етапі (перші 5 тижнів) здійснюється на уроках «Читання», «Письма» і «Навчаємося разом». При цьому якщо на першому уроці «Читання» дітей ознайомлюють з великими та малими друкованими літерами *Аа, Бб* та звуками, які вони позначають, то на першому уроці «Письма» — з великими та малими друкованими літерами *Вв, Гг* та звуками, які вони позначають, а на першому уроці «Навчаємося разом» — з великими та малими друкованими літерами *Іі, Дд* та звуками, які вони позначають. Такий підхід вимагає під час складання розкладу уроків на вересень–жовтень ураховувати такі моменти:

- кількість годин на навчальний предмет «Навчаємося разом» у перші 5 тижнів збільшується з 10 год до 16 год за рахунок навчального предмета «Людина і світ», який у вересні не вивчається;
- у жовтні–листопаді кількість тижневих годин на навчальний предмет «Людина і світ» становить 4 год за рахунок навчального предмета «Навчаємося разом», який у цей період не вивчається.

Таблиця 1

**Орієнтовний розклад уроків на вересень–жовтень
(I, III, V тижні* навчання)**

Понеділок	Вівторок	Середа	Четвер	П'ятниця
1. Читання	1. Читання	1. Навчаємося разом	1. Англ. мова	1. Письмо
2. Математика	2. Фізкультура	2. Математика	2. Основи здоров'я/трудове навчання	2. Математика
3. Письмо	3. Математика	3. Читання	3. Мистецтво	3. Англ. мова
4. Навчаємося разом	4. Письмо	4. Англ. мова	4. Фізкультура	4. Навчаємося разом
5. Фізкультура				

***I, III, V тижні** — на тиждень по 3 уроки з навчальних предметів «Читання», «Письмо», «Навчаємося разом» (у розкладі плануємо вивчення предметів у такій послідовності: «Читання», «Письмо», «Навчаємося разом»). Навчальний предмет «Людина і світ» не вивчається. Тижнева кількість годин на вивчення решти предметів відповідає Типовому навчальному плану (с. 38).

Таблиця 2

**Орієнтовний розклад уроків на вересень
(II, IV тижні* навчання)**

Понеділок	Вівторок	Середа	Четвер	П'ятниця
1. Читання	1. Читання	1. Читання	1. Англ. мова	1. Англ. мова
2. Математика	2. Математика	2. Математика	2. Читання	2. Математика
3. Письмо	3. Письмо	3. Письмо	3. Мистецтво	3. Письмо
4. Навчаємося разом	4. Навчаємося разом	4. Навчаємося разом	4. Основи здоров'я/трудове навчання	4. Навчаємося разом
5. Фізкультура	5. Англ. мова	5. Фізкультура		5. Фізкультура

***II, IV тижні** — по 4 уроки на тиждень з навчальних предметів «Читання», «Письмо», «Навчаємося разом» (у розкладі плануємо вивчення предметів у такій послідовності: «Читання», «Письмо», «Навчаємося разом»). Навчальний предмет «Людина і світ» не вивчається. Вивчення решти предметів планується відповідно до Типового навчального плану (с. 38).

**Орієнтовний розклад уроків на жовтень–листопад
(VI– IX тижні* навчання)**

Понеділок	Вівторок	Середа	Четвер	П'ятниця
1. Читання	1. Читання	1. Читання/ Письмо	1. Англ. мова	1. Читання
2. Математика	2. Фізкультура	2. Математика	2. Основи здоров'я/ трудове навчання	2. Математика
3. Письмо	3. Математика	3. Людина і світ	3. Мистецтво	3. Письмо
4. Людина і світ	4. Письмо	4. Англ. мова	4. Фізкультура	4. Англійська мова
5. Фізкультура	5. Людина і світ		5. Людина і світ	

***VI– IX тижні** — по 3,5 уроки на тиждень з навчальних предметів «Читання» та «Письмо». Тижнева кількість годин на навчальний предмет «Людина і світ» збільшується до 4-х год за рахунок навчального предмета «Навчаємося разом», який у цей період не вивчається. Вивчення решти предметів планується відповідно до Типового навчального плану (с. 38).

Таблиця 4

Орієнтовний розклад уроків на листопад-травень*

Понеділок	Вівторок	Середа	Четвер	П'ятниця
1. Читання	1. Читання	1. Читання/ Письмо	1. Англ. мова	1. Читання
2. Математика	2. Фізкультура	2. Математика	2. Основи здоров'я/ трудове навчання	2. Математика
3. Письмо	3. Математика	3. Людина і світ	3. Мистецтво	3. Письмо
4. Людина і світ	4. Письмо	4. Англ. мова	4. Фізкультура	4. Англійська мова
5. Фізкультура	5. Навчаємося разом		5. Навчаємося разом	

* Вивчення всіх предметів планується відповідно до Типового навчального плану (с. 38).

КАЛЕНДАРНЕ ПЛАНУВАННЯ

1 клас

2017–2018 навчальний рік

I семестр

Читання

Загальна кількість — 54 год

№ з/п	Зміст навчального матеріалу	Дата
Частина 1		
1	Читання — найкраще навчання. (Великі та малі друковані літери Аа, Бб та звуки, які вони позначають.)	
2	Читання — найкраще навчання. (Великі та малі друковані літери Аа, Бб, Ее та звуки, які вони позначають.)	
3	Читання — найкраще навчання. (Великі та малі друковані літери Єє, Жж та звуки, які вони позначають.)	
4	Читання — найкраще навчання. (Великі та малі друковані літери Йй, Єє, Жж та звуки, які вони позначають.)	
5	Читання — найкраще навчання. (Великі та малі друковані літери Кк, Лл та звуки, які вони позначають.)	
6	Читання — найкраще навчання. (Великі та малі друковані літери Кк, Лл, Рр та звуки, які вони позначають.)	
7	Читання — найкраще навчання. (Великі та малі друковані літери Сс, Тт та звуки, які вони позначають.)	
8	Читання — найкраще навчання. (Великі та малі друковані літери Сс, Тт, Чч та звуки, які вони позначають.)	
9	Читання — найкраще навчання. (Великі та малі друковані літери Шш, Щщ та звуки, які вони позначають.)	
10	Читання — найкраще навчання. (Великі та малі друковані літери Яя, Юю та звуки, які вони позначають.)	
11	Азбуки вчиться завжди пригодиться. Робота з формування навичок складового читання (Ва, ва, Ав, ав, Га, га, Аг, аг, Га, га, Аг, аг, Да, да, Ад, ад).	
12	Азбуки вчиться завжди пригодиться. Робота з формування навичок складового читання (жа, еж, аз, Зе, зе, Ви, ви, Зи, зи, Бі, бі, Іж, іж).	
13	Азбуки вчиться завжди пригодиться. Робота з формування навичок складового читання (Ке, ке, Ік, ік, Ли, ли, Іл, іл, Ме, ме, Їм, їм, Ни, ни, Ан, ан).	
14	Азбуки вчиться завжди пригодиться. Робота з формування навичок складового читання (Ри, ри, Їр, їр, Са, са, Ес, ес, То, то, Ат, ат, Ту, ту, Ут, ут).	
15	Азбуки вчиться завжди пригодиться. Робота з формування навичок складового читання (Цу, цу, Оц, оц, Че, че, Іч, іч, Ше, ше, Єш, еш, Ща, ща, Ущ, ущ).	
16	Азбуки вчиться завжди пригодиться. Робота з формування навичок складового читання (Дя, дя, Ял, ял, Ся, ся, Яш, яш, Лю, лю, Юб, юб, Юсь, юсь, Яль, яль). Казка про алфавіт.	
Частина 2		
17 1	Звук [і], букви Іі . Звуки [йі], букви Йй . Звуки [н], [н'], букви Нн . Українська народна казка «Курочка Ряба».	
18 2	Звук [и], букви Ии . Звук [й], букви Йй . Звук [ч], букви Чч . Українська народна казка «Колобок».	
19 3	Звуки [ц], [ц'], букви Цц . Звук [ш], букви Шш . Звуки [шч], букви Щщ . Українська народна казка «Колобок».	
20 4	Звук [г], буква Гг . Звуки [р], [р'], букви Рр . Українська народна казка «Лисичка та журавель».	
21 5	Звук [п], букви Пп . Звуки [т], [т'], букви Тт . Українська народна казка «Лисичка та журавель».	
22 6	Звук [а], букви Аа . Звук [о], букви Оо . Звуки [у], [йу], букви Юю . Українська народна казка «Летючий корабель».	
23 7	Звук [б], букви Бб . Звук [ф], букви Фф . Українська народна казка «Летючий корабель».	
24 8	Звуки [е], [йе], букви Єє . Звуки [с], [с'], букви Сс . Українська народна казка «Летючий корабель».	
25 9	Звук [ж], букви Жж . Звук [х], букви Хх . Українська народна казка «Летючий корабель».	
26 10	Звуки [л], [л'], букви Лл . Звук [м], букви Мм . Українська народна казка «Летючий корабель».	

Частина 3	
27 1	Звуки [а], [йа], букви Яя . Звук [г], букви Гг . Українська народна казка «Рукавичка». Поняття «народна казка». Державний гімн — душа країни.
28 2	Звук [к], букви Кк . Буква ь (знак м'якшення). Українська народна казка «Рукавичка». Закріплення поняття «казка». «Ще не вмерла України ні слава, ні воля».
29 3	Звуки [д], [д'], букви Дд . Звук [у], букви Уу . Українська народна казка «Рукавичка». «Ми, браття, козацького роду».
30 4	Звук [в], букви Вв . Звуки [з], [з'], букви Зз . Українська народна казка «Рукавичка». Поняття «основна думка казки». «Ой ти, ненько Україно, я тебе люблю».
31 5	Звук [е], букви Ее . Українська народна казка «Колосок». Поняття «народна казка», види казок. Повторення поняття «казка». «Є на світі моя країна, найчарівніша, як перлина».
32 6	Звук [б], букви Бб . Звук [г], букви Гг . Українська народна казка «Колосок». «Ти — моя мати, що дала мені мову солов'їну».
33 7	Звук [п], букви Пп . Звуки [т], [т'], букви Тт . Українська народна казка «Колобок». Поняття «основна думка казки». «Де б я на світі не була — ти зі мною, Україно».
34 8	Звук [г], букви Гг . Звуки [р], [р'], букви Рр . Українська народна казка «Колобок». Поняття «заголовок казки».
35 9	Звуки [з], [з'], букви Зз . Звук [в], букви Вв . Українська народна казка «Котик і півник». Закріплення поняття «народна казка».
36 10	Звук [і], букви Іі . Звуки [йі], букви Йі . Українська народна казка «Котик і півник». Закріплення поняття «казка».
37 11	Звук [к], букви Кк . Звуки [н], [н'], букви Нн . Українська народна казка «Котик і півник». Закріплення поняття «казки про тварин».
38 12	Звук [и], букви Ии . Звук [й], букви Йй . Українська народна казка «Кривенька качечка».
39 13	Звук [и], букви Ии . Звук [ш], букви Шш . Українська народна казка «Кривенька качечка».
40 14	Звуки [ц], [ц'], букви Цц . Звуки [шч], букви Щщ . Українська народна казка «Кривенька качечка».
Частина 4	
41 1	Звук [у], букви Уу . Звук [ч], букви Чч . Українська народна казка «Іванко та воронячий цар».
42 2	Звук [а], букви Аа . Звуки [л], [л'], букви Лл . Українська народна казка «Іванко та воронячий цар».
43 3	Звук [м], букви Мм . Звуки [а], [йа], букви Яя . Українська народна казка «Іванко та воронячий цар».
44 (4)	Звук [ф], букви Фф . Українська народна казка «Сірко».
45 (5)	Звук [о], букви Оо . Звуки [у], [йу], букви Юю . Українська народна казка «Сірко».
46 6	Звуки [с], [с'], букви Сс . Звуки [е], [йе], букви Єє . Казка про Алфавіт. Вірш Ганни Чубач «Книжечка А, Бе, Ве».
47 7	Звук [х], букви Хх . Звук [ж], букви Жж . Хто живе в алфавіті? Вірш Віктора Дзюби «Український алфавіт».
48 8	Звуки [д], [д'], букви Дд . Звук [е], букви Ее . Алфавіт, абетка, азбука. Вірш Віктора Дзюби «Український алфавіт».
49 (9)	Звук [а], букви Аа . Український алфавіт. Вірш Віктора Дзюби «Український алфавіт».
50 (10)	Алфавіт. Звук [а], букви Аа . Українська народна казка «Солом'яний бичок».
51 (11)	Алфавіт. Звук [б], букви Бб . Українська народна казка «Солом'яний бичок».
52 (12)	Алфавіт. Звук [б], букви Бб . Українська народна казка «Лисичка-сестричка».
53 (13)	Алфавіт. Звук [в], букви Вв . Українська народна казка «Лисичка-сестричка».
54 (14)	Алфавіт. Звук [в], букви Вв . Українська народна казка «Лисичка-сестричка».

Письмо
Загальна кількість — 54 год

№ з/п	Зміст навчального матеріалу	Дата
Частина 1		
1	Правила Мудрої Сови. (Великі та малі друковані літери Вв, Гг та звуки, які вони позначають.)	
2	Похила лінія. (Великі та малі друковані літери Вв, Гг, Ее та звуки, які вони позначають.)	
3	Похила лінія. (Великі та малі друковані літери Зз, Ии та звуки, які вони позначають.)	
4	Нижнє праве заокруглення. (Великі та малі друковані літери Зз, Ии, Йй та звуки, які вони позначають.)	
5	Нижнє праве заокруглення. (Великі та малі друковані літери Мм, Нн та звуки, які вони позначають.)	
6	Похила з нижнім правим заокругленням. (Великі та малі друковані літери Мм, Нн, Рр та звуки, які вони позначають.)	
7	Похила з нижнім правим заокругленням. (Великі та малі друковані літери Уу, Фф та звуки, які вони позначають.)	
8	Верхнє праве заокруглення. (Великі та малі друковані літери Уу, Фф, Чч та звуки, які вони позначають.)	
9	Верхнє праве заокруглення з похилою. (Великі та малі друковані літери Юю та звуки, які вони позначають. Друкований знак м'якшення.)	
10	Похила з верхнім і нижнім правими заокругленнями. (Великі та малі друковані літери Чч, Юю та звуки, які вони позначають. Друковані знак м'якшення та мала буква я та звуки, які вони позначають.)	
11	Похила з верхнім і нижнім правими заокругленнями	
12	Лівий овал	
13	Лівий овал. Казка про звуки	
14	Лівий півовал	
15	Правий півовал	
16	Правий півовал	
Частина 2		
17 1	Похила з нижнім правим заокругленням. Написання малих букв і, ї, н	
18 2	Похила з нижнім правим заокругленням. Казка про звуки (голосні, приголосні звуки; тверді й м'які приголосні). Написання малих букв и, й, ч	
19 3	Похила з нижнім правим заокругленням. Написання малих букв ц, ш, щ	
20 4	Похила з верхнім і нижнім правими заокругленнями. Написання малих букв г, р	
21 5	Похила з верхнім і нижнім правими заокругленнями. Написання малих букв п, т	
22 6	Лівий овал. Написання малих букв а, о, ю	
23 7	Лівий овал та правий півовал. Написання малих букв б, ф	
24 8	Лівий півовал. Написання малих букв є, с	
25 9	Лівий і правий півовали. Написання малих букв ж, х	
26 10	Передній плавний елемент. Написання малих букв л, м	

Частина 3		
27 1	Звук [ґ], букви Ґґ . Звуки [а], [йа], букви Яя . Письмо малих літер ґ, я	
28 2	Звук [к], букви Кк . Буква Ь (знак м'якшення). Письмо малих літер к і ь	
29 3	Звуки [д], [д'], букви Дд . Звук [у], букви Уу . Письмо малих літер д, у	
30 4	Звук [в], букви Вв . Звуки [з], [з'], букви Зз . Письмо малих літер з, в	
31 5	Звук [е], букви Ее . Письмо малої літери е	
32 6	Звук [б], букви Бб . Звук [г], букви Ґґ . Письмо великих літер Б, Ґ	
33 7	Звук [п], букви Пп . Звуки [т], [т'], букви Тт . Письмо великих літер П, Т	
34 8	Звук [р], букви Рр . Звуки [р], [р'], букви Рр . Письмо великих літер Р, Р	
35 9	Звук [в], букви Вв . Звуки [з], [з'], букви Зз . Письмо великих літер В, З	
36 10	Звук [і], букви Іі . Звуки [йі], букви Йй . Письмо великих літер І, Й	
37 11	Звук [к], букви Кк . Звуки [н], [н'], букви Нн . Письмо великих літер К, Н	
38 12	Звук [и], букви Ии . Звук [й], букви Йй . Письмо великих літер И, Й	
39 13	Звук [и], букви Ии . Звук [ш], букви Шш . Письмо великих літер И, Ш	
40 14	Звуки [ц], [ц'], букви Цц . Звуки [шч], букви Щщ . Письмо великих літер Ц, Щ	
Частина 4		
41 1	Звук [у], букви Уу . Звук [ч], букви Чч . Письмо великих літер У, Ч	
42 2	Звук [а], букви Аа . Звуки [л], [л'], букви Лл . Письмо великих літер А, Л	
43 3	Звук [м], букви Мм . Звуки [а], [йа], букви Яя . Письмо великих літер М, Я	
44 4	Звук [ф], букви Фф . Письмо великої літери Ф	
45 5	Звук [о], букви Оо . Звуки [у], [йу], букви Юю . Письмо великих літер О, Ю	
46 6	Звуки [с], [с'], букви Сс . Звуки [е], [йе], букви Єє . Письмо великих літер С, Є	
47 7	Звук [х], букви Хх . Звук [ж], букви Жж . Письмо великих літер Х, Ж	
48 8	Звуки [д], [д'], букви Дд . Звук [е], букви Ее . Письмо великих літер Д, Е	
49 9	Звук [а], букви Аа . Письмо великої літери А	
50 10	Звук [а], букви Аа . Письмо малої літери а	
51 11	Звук [б], букви Бб . Письмо великої літери Б	
52 12	Звук [б], букви Бб . Письмо малої літери б	
53 13	Звук [в], букви Вв . Письмо великої літери В	
54 14	Звук [в], букви Вв . Письмо малої літери в	

Навчаємося разом

Загальна кількість — 30 год
(2 год на тиждень)

I семестр

№ з/п	Зміст навчального матеріалу	Дата
Вступний окремий урок «Навчаємося разом»		
Частини 1-2		
1	Формування узагальненої орієнтувальної основи читання. Виконання пісні О. Швеця «Перший дзвінок». Великі та малі друковані літери Гг, Дд та звуки, які вони позначають. Фізкультхвилинка на мелодію пісні «Алфавіт». Формування навичок складового читання	
2	Формування узагальненої орієнтувальної основи читання. Виконання пісні О. Швеця «Перший дзвінок». Великі та малі друковані літери Гг, Дд, Ее та звуки, які вони позначають. Фізкультхвилинка на мелодію пісні «Алфавіт». Формування навичок складового читання	
3	Формування узагальненої орієнтувальної основи читання. Виконання пісні О. Швеця «Перший дзвінок». Великі та малі друковані літери Іі, Її та звуки, які вони позначають. Фізкультхвилинка на мелодію пісні «Алфавіт». Формування навичок складового читання	
4	Формування узагальненої орієнтувальної основи читання. Виконання пісні «Вчать у школі» (музика В. Шаїнського, слова М. Пляцковського, переклад Л. Яковенко). Великі та малі друковані літери Йй, Іі, Її та звуки, які вони позначають. Фізкультхвилинка на мелодію пісні «Алфавіт». Формування навичок складового читання	
5	Формування узагальненої орієнтувальної основи читання. Виконання пісні «Вчать у школі» (музика В. Шаїнського, слова М. Пляцковського, переклад Л. Яковенко). Великі та малі друковані літери Оо, Пп та звуки, які вони позначають. Фізкультхвилинка на мелодію пісні «Алфавіт». Формування навичок складового читання	
6	Формування узагальненої орієнтувальної основи читання. Виконання пісні «Вчать у школі» (музика В. Шаїнського, слова М. Пляцковського, переклад Л. Яковенко). Великі та малі друковані літери Рр, Оо, Пп та звуки, які вони позначають. Фізкультхвилинка на мелодію пісні «Алфавіт». Формування навичок складового читання	
7	Формування узагальненої орієнтувальної основи читання. Виконання пісні «Вчать у школі» (музика В. Шаїнського, слова М. Пляцковського, переклад Л. Яковенко). Великі та малі друковані літери Хх, Цц. та звуки, які вони позначають. Фізкультхвилинка на мелодію пісні «Алфавіт». Формування навичок складового читання	
8	Формування узагальненої орієнтувальної основи читання. Виконання пісні «Вчать у школі» (музика В. Шаїнського, слова М. Пляцковського, переклад Л. Яковенко). Великі та малі друковані літери Чч, Хх, Цц та звуки, які вони позначають. Фізкультхвилинка на мелодію пісні «Алфавіт». Формування навичок складового читання	

9	Формування узагальненої орієнтувальної основи читання. Виконання пісні «Вчать у школі» (музика В. Шаїнського, слова М. Пляцковського, переклад Л. Яковенко). Великі та малі друковані літери Ши, Щи, Яя та звуки, які вони позначають. Фізкультхвилинка на мелодію пісні «Алфавіт». Формування навичок складового читання	
10	Формування узагальненої орієнтувальної основи читання. Виконання пісні «Вчать у школі» (музика В. Шаїнського, слова М. Пляцковського, переклад Л. Яковенко). Фізкультхвилинка на мелодію пісні «Алфавіт». Формування навичок складового читання та читання цілими словами	
11	Виконання пісні «Вчать у школі» (музика В. Шаїнського, слова М. Пляцковського, переклад Л. Яковенко). Фізкультхвилинка на мелодію пісні «Алфавіт». Формування навичок складового читання та читання цілими словами	
12	Ознайомлення з першим правилом відмінника й відмінниці. Читання правила за допомогою прийому стеження. Фізкультхвилинка на мелодію пісні «Алфавіт». Формування навичок складового читання та читання цілими словами	
13	Закріплення першого правила відмінника й відмінниці. Читання правила за допомогою прийому стеження. Фізкультхвилинка на мелодію пісні «Алфавіт». Формування навичок складового читання та читання цілими словами	
14	Ознайомлення з другим правилом відмінника й відмінниці. Читання правила за допомогою прийому стеження. Фізкультхвилинка. Формування навичок складового читання та читання цілими словами	
15	Закріплення другого правила відмінника й відмінниці. Читання правила за допомогою прийому стеження. Фізкультхвилинка. Формування навичок складового читання та читання цілими словами	
16	Вивчення вірша А. Костецького «Учитель, лікар чи геолог». Розфарбовування малюнка школи. Читання прислів'я та його запам'ятовування. Вправа «Фотоапарат». Вправа «Повітряні кульки». Вправа «Сорока і черепаха». Читання вірша «Книжечка А, Бе, Ве»	
Частина 3		
17 (1)	Читання загадки Розумниці. Вправи на розвиток пам'яті. Формування навичок раціонального читання. Вправа «Фотоапарат». Вправи «Повітряні кульки», «Сорока і черепаха». Розгадування ребусів	
18 (2)	Повторення вірша А. Костецького «Учитель, лікар чи геолог». Вправи на розвиток пам'яті. Вправа «Фотоапарат». Вправи «Повітряні кульки», «Сорока і черепаха». Вправа на визначення швидкості читання. Розгадування ребусів	
19 (3)	Читання вислову Розумниці. Відповіді на запитання. Вправи на розвиток пам'яті. Вправа «Фотоапарат». Вправи «Повітряні кульки», «Сорока і черепаха». Вправа на визначення швидкості читання. Розгадування ребусів	
20 (4)	Читання вислову Розумниці. Відповіді на запитання. Вправи на розвиток пам'яті. Вправа «Фотоапарат». Вправи «Повітряні кульки», «Сорока і черепаха». Вправа на визначення швидкості читання. Розгадування ребусів	

21 (5)	Читання вислову Розумниці. Відповіді на запитання. Вправа «Фотоапарат». Вправи на розвиток пам'яті. Формування навичок раціонального читання. Вправи «Повітряні кульки», «Сорока і черепаха». Вправа на визначення швидкості читання. Розгадування ребусів	
22 (6)	Читання вислову Розумниці. Розфарбовування малюнка школи. Слухання тексту. Його переказ. Вправи на розвиток пам'яті. Формування навичок раціонального читання. Вправа «Фотоапарат». Вправи «Повітряні кульки», «Сорока і черепаха». Вправа на визначення швидкості читання. Розгадування ребусів	
23 (7)	Читання віршика Кнопочки. Відповіді на запитання. Вправи на розвиток пам'яті. Вправа «Фотоапарат». Вправи «Повітряні кульки», «Сорока і черепаха». Вправа на визначення швидкості читання. Розгадування ребусів	
24 (8)	Читання улюбленої загадки Розумниці. Відповіді на запитання. Слухання тексту. Його переказ. Вправи на розвиток пам'яті. Вправа «Фотоапарат». Вправи «Повітряні кульки», «Сорока і черепаха». Вправа на визначення швидкості читання. Розгадування ребусів	
Частина 4		
25 (1)	Читання вислову Розумниці. Відповіді на запитання. Вправи на розвиток пам'яті. Формування навичок раціонального читання. Вправа «Фотоапарат». Вправа на визначення швидкості читання. Розгадування ребусів	
26 (2)	Слухання тексту. Відповіді на запитання. Читання улюбленого прислів'я Розумниці. Вправи на розвиток пам'яті. Формування навичок раціонального читання. Вправа «Фотоапарат». Вправа на визначення швидкості читання. Розгадування ребусів	
27 (3)	Читання улюблених прислів'їв Розумниці. Відповіді на запитання. Вправи на розвиток пам'яті. Формування навичок раціонального читання. Вправа «Фотоапарат». Вправа на визначення швидкості читання. Розгадування ребусів	
28 (4)	Читання улюблених прислів'їв Розумниці. Відповіді на запитання. Слухання тексту. Його переказ. Вправи на розвиток пам'яті. Формування навичок раціонального читання. Вправа «Фотоапарат». Вправа на визначення швидкості читання. Розгадування ребусів	
29 (5)	Повторення правила відмінника й відмінниці. Відповіді на запитання. Вправа «Фотоапарат». Вправи на розвиток уваги. Мотивація вивчення навчального предмета «Читання». Вправи на розвиток пам'яті. Вправа «Фотоапарат». Слухання тексту. Відповіді на запитання. Вправа на визначення швидкості читання. Розгадування ребусів	
30 (6)	Повторення правила відмінника й відмінниці. Відповіді на запитання. Вправа «Фотоапарат». Вправи на розвиток уваги. Мотивація вивчення навчального предмета «Читання». Вправи на розвиток пам'яті. Вправа «Фотоапарат». Слухання тексту. Відповіді на запитання. Вправа на визначення швидкості читання. Розгадування ребусів	

Математика

Загальна кількість — 140 год (4 год на тиждень)

I семестр — 64 год (з них 2 год резервні)

№ з/п	Зміст навчального матеріалу	Дата
	Властивості предметів. Числа. Дії з числами. Просторові відношення. Геометричні фігури. Величини	
1	Ознайомлення із зошитом. Ознайомлення з навчальним предметом «Математика». Лічба предметів. Правило лічби	
2	Лічба предметів. Поняття «найбільший», «найменший». Порівняння предметів за кількістю. Взаємне розміщення предметів у просторі (<i>спереду, позаду, між, поруч</i>)	
3	Лічба предметів. Геометричні фігури. Трикутник. Підготовчі вправи до написання цифр. Написання цифри 1	
4	Лічба предметів. Геометричні фігури. Підготовчі вправи до написання цифр. Трикутник. Написання цифри 1	
5	Лічба предметів. Правило лічби предметів. Чотирикутник. Написання цифри 2	
6	Лічба предметів. Правило лічби предметів. Чотирикутник. Написання цифри 2	
7	Лічба предметів. П'ятикутник. Написання цифри 3. Послідовність чисел	
8	Лічба предметів. П'ятикутник. Написання цифри 3. Послідовність чисел	
9	Поняття «арифметика». Натуральні числа. Написання цифри 4. Послідовність чисел	
10	Натуральні числа. Шестикутник. Написання цифри 4	
11	Порівняння натуральних чисел. Знак «більше», «менше», «дорівнює». Написання цифри 5	
12	Порівняння натуральних чисел. Знаки порівняння. Написання цифри 5	
13	Позначення чисел цифрами. Поняття «цифра». Співвідношення цифри і числа. Арабські цифри. Порівняння чисел, груп предметів	
14	Число і цифра 1. Порівняння чисел, груп предметів	
15	Арифметичні дії. Додавання чисел. Знак дії додавання. Назви компонентів і результат дії додавання	
16	Арифметичні дії. Додавання чисел. Знак дії додавання. Назви компонентів і результат дії додавання	
17	Число і цифра 2. Написання цифри 2. Трикутник	
18	Число і цифра 2. Поняття «задача». Структурні елементи задачі: умова й запитання	
19	Число і цифра 3. Написання цифри 3. Склад числа 3. Таблиця додавання числа 3. Поняття «задача». Структурні елементи задачі: умова й запитання. Трикутник	

20	Число і цифра 3. Склад числа 3. Таблиця додавання числа 3. Поняття «задача». Структурні елементи задачі: умова й запитання. Трикутник	
21	Число і цифра 4. Написання цифри 4. Склад числа 4. Таблиця додавання числа 4. Поняття «задача». Структурні елементи задачі: умова й запитання	
22	Число і цифра 4. Склад числа 4. Таблиця додавання числа 4. Поняття «задача». Структурні елементи задачі: умова й запитання	
23	Число і цифра 5. Написання цифри 5. Склад числа 5. Таблиця додавання числа 5. Поняття «задача». Структурні елементи задачі: умова й запитання	
24	Число і цифра 5. Склад числа 5. Таблиця додавання числа 5. Поняття «задача». Структурні елементи задачі: умова й запитання	
25	Арифметичні дії. Віднімання чисел. Знак дії віднімання. Назви компонентів і результату дії віднімання. Поняття «задача». Структурні елементи задачі: умова й запитання	
26	Додавання й віднімання натуральних чисел. Назви компонентів і результату дій додавання та віднімання. Поняття «задача». Структурні елементи задачі: умова й запитання	
27	Додавання й віднімання натуральних чисел. Назви компонентів і результату дій додавання та віднімання. Поняття «задача». Структурні елементи задачі: умова й запитання	
28	Додавання й віднімання натуральних чисел. Назви компонентів і результату дій додавання та віднімання. Поняття «задача». Структурні елементи задачі: умова й запитання	
29	Таблиця додавання й віднімання числа 3. Задача на знаходження суми	
30	Таблиця додавання й віднімання числа 3. Задача на знаходження суми	
31	Таблиці додавання й віднімання числа 4. Задачі на знаходження суми. Задачі з буквеними даними. Попереднє й наступне числа. Завдання на просторову уяву	
32	Таблиці додавання й віднімання числа 4. Задачі на знаходження суми	
33	Таблиці додавання й віднімання числа 5. Задачі на знаходження суми	
34	Таблиці додавання й віднімання числа 5. Задачі на знаходження суми	
35	Число і цифра 6. Написання цифри 6. Таблиці додавання й віднімання числа 6. Компоненти дії додавання. Задачі на знаходження суми. Вправа на просторову уяву	
36	Число і цифра 6. Склад числа 6. Таблиці додавання й віднімання числа 6. Задачі на знаходження суми	
37	Число і цифра 6. Склад числа 6. Алгоритм розв'язування задачі. Геометрія. Геометричні поняття: точка, лінія	
38	Число і цифра 7. Написання цифри 7. Склад числа 7. Таблиці додавання й віднімання числа 7. Алгоритм розв'язування задачі. Геометрія. Геометричні поняття: точка, лінія	
39	Число і цифра 7. Таблиці додавання й віднімання числа 7. Алгоритм розв'язування задачі. Геометрія. Геометричні поняття: точка, лінія	
40	Число і цифра 7. Склад числа 7. Геометричні поняття: точка, лінія. Задачі на відношення «тільки»	
41	Число і цифра 8. Написання цифри 8. Склад числа 8. Таблиці додавання й віднімання числа 8. Геометричні поняття: точка, крива, пряма	

42	Число і цифра 8. Написання цифри 8. Таблиці додавання й віднімання числа 8. Задачі на знаходження суми. Геометричні поняття: точка, крива, пряма. Задачі на відношення «тільки»	
43	Число і цифра 8. Таблиці додавання й віднімання числа 8. Задачі на знаходження суми. Геометричні поняття: точка, крива, пряма. Задачі на відношення «тільки»	
44	Число і цифра 9. Написання цифри 9. Склад числа 9. Таблиці додавання й віднімання числа 9. Задачі на знаходження суми. Геометричні поняття: точка, крива, пряма. Задачі на відношення «тільки»	
45	Число і цифра 9. Склад числа 9. Таблиці додавання й віднімання числа 9. Задачі на знаходження суми. Геометрія. Геометричні поняття: точка, крива, пряма. Задачі на відношення «тільки»	
46	Число і цифра 9. Написання цифри 9. Склад числа 9. Задачі на знаходження суми. Геометрія. Геометричні поняття: точка, крива, пряма. Задачі на відношення «тільки»	
47	Число і цифра 9. Написання цифри 9. Склад числа 9. Задачі на знаходження суми. Геометричні поняття: точка, крива, пряма. Задачі на відношення «тільки»	
48	Число і цифра 0. Написання цифри 0. Властивості нуля під час додавання й віднімання. Геометричні фігури	
49	Число і цифра 0. Написання цифри 0. Властивості нуля під час додавання й віднімання. Порівняння натуральних чисел з нулем. Геометричні фігури	
50	Число і цифра 0. Властивості нуля під час додавання й віднімання. Віднімання рівних чисел. Задачі на знаходження остачі (різниці)	
51	Число 10. Одноцифрові та двоцифрові числа. Склад числа 10. Задачі на знаходження остачі (різниці). Задачі на відношення «стільки ж»	
52	Число 10. Одноцифрові та двоцифрові числа. Склад числа 10. Задачі на знаходження остачі (різниці). Промінь	
53	Число 10. Одноцифрові та двоцифрові числа. Склад числа 10. Задачі на знаходження остачі (різниці). Промінь. Задачі на відношення «стільки ж»	
54	Десяткова система числення. Поняття «розряд». Нумерація двоцифрових круглих чисел. Задачі на знаходження остачі (різниці). Промінь	
55	Десяткова система числення. Поняття «розряд». Нумерація двоцифрових круглих чисел. Задачі на знаходження остачі (різниці). Поняття «числовий промінь»	
56	Нумерація двоцифрових круглих чисел. Задачі на знаходження остачі (різниці). Числовий промінь. Алгоритм побудови числового променя	
57	Нумерація двоцифрових круглих чисел. Числовий промінь. Алгоритм побудови числового променя. Завдання на просторову уяву	
58	Нумерація двоцифрових круглих чисел. Задачі на знаходження остачі (різниці). Промінь. Числовий промінь	
59	Нумерація двоцифрових круглих чисел. Розряди. Задачі на знаходження остачі (різниці). Поняття «відрізок»	
60	Нумерація двоцифрових круглих чисел. Розряди. Задачі на знаходження остачі (різниці). Поняття «відрізок»	
61	Узагальнення й систематизація знань	
62	Узагальнення й систематизація знань	
63–64	Резерв	

Людина і світ

Загальна кількість — 30 год
(2 год на тиждень, з них одна резервна)

I семестр

№ з/п	Зміст навчального матеріалу	Дата
Частини 1-2 (жовтень)		
1	Пригоди Центаврика. Пропоную познайомитися!	
2	Добре ім'я — найкраще багатство	
3	Моє ім'я	
4	Ім'я та по батькові	
5	Історія походження імені та прізвища	
6	Кожна людина неповторна	
7	З родини починається життя людини	
8	Моя родина — тепла домівка	
9	Роде наш красний, роде наш прекрасний	
10	Герб і традиції моєї родини	
11	Що миліше луна, ніж рідні імена	
12	Урок узагальнення знань	
Частина 3 (листопад)		
13 (1)	Україна — край мій рідний	
14 (2)	Україна — незалежна держава	
15 (3)	Державні символи України	
16 (4)	Наша мова солов'їна	
17 (5)	Україна — європейська держава	
18 (6)	Планета Земля	
19 (7)	Світовий океан	
20 (8)	Рослинний і тваринний світ океанів	
21 (9)	Океани. Тихий океан	
22 (10)	Океани. Атлантичний океан	
Частина 4 (грудень)		
23 (1)	Океани. Індійський океан	
24 (2)	Океани. Північний Льодовитий океан	
25 (3)	Океани й материки	
26 (4)	Материки. Євразія	
27 (5)	Материки. Африка	
28 (6)	Материки. Північна Америка й Південна Америка	
29 (7)	Здрастуй, Новий рік!	
30 (8)	Резерв	

СТРУКТУРА
ІНТЕГРОВаних НАВЧАЛЬНИХ ПРЕДМЕТІВ
«ЧИТАННЯ», «ПИСЬМО» І «НАВЧАЄМОСЯ РАЗОМ»
1 клас (підготовчий період)

№ з/п		Зміст навчального матеріалу	
1	Навчаємося разом	<p>Знайомство з класом. Уведення правил поведінки на уроці (1. Якщо хочеш щось сказати, підними руку та зачекай, поки тебе запитає вчитель. 2. На уроці не можна ходити по класу, залазити під парту, розмовляти. Можна вставати з місця тільки тоді, коли дозволить учитель. Якщо тобі потрібно вийти, слід підняти руку й спитати дозволу вчителя). Вправлення дітей у дотриманні цих правил. Вивчення слів пісні «Перший дзвінок». Фізкультхвилинка (під мультанімацію пісні «Перший дзвінок»). Діти разом з учителем співають пісню, читаючи слова, що з'являються на екрані, і виконують рухи. Бесіда за обкладинкою підручника «Навчаємося разом». Перегляд уривка мультфільму «Пригоди Незнайка». Бесіда про персонажів мультфільму — Знайка та Незнайка. Поглиблення уявлень про школу. Бесіда про 1 вересня. Закріплення слів пісні «Перший дзвінок». Формування знань про мотивів навчальної діяльності. Розвиток зв'язного мовлення</p>	
2–4	Читання	<p>1. Вправлення в дотриманні правил шкільного життя. Формування мотивів читацької діяльності. Формування навичок читання.</p> <p>2. Бесіда про навчальний предмет «Читання» та підручник з читання. Бесіда про значення читання в житті людини. Формування повної орієнтувальної основи читання та вміння застосовувати прийом стеження. Робота з плакатом: читання прислів'я.</p> <p>Робота в зошиті на друкованій основі. Вправа 1</p> <p>3. Формування навичок читання. Вивчення напам'ять уривка вірша Б. Федчука «Алфавіт». Вправлення дітей у дотриманні правил поведінки в школі.</p> <p>4. Бесіда про пам'ять і правила ефективного запам'ятовування. Розвиток слухової пам'яті. Вивчення уривка вірша Б. Федчука «Алфавіт».</p> <p>5. Застосування прийому стеження. Робота з плакатом: читання уривка вірша «Алфавіт».</p> <p>6. Фізкультхвилинка з використанням мультанімації «Алфавіт».</p> <p>7. Формування знань про звуки та відповідні букви абетки. Вправлення дітей у дотриманні правил шкільної поведінки.</p> <p>8. Бесіда про пам'ять.</p> <p>9. Перегляд презентації про перші сім букв алфавіту.</p> <p>10. Закріплення знань про перші дві букви алфавіту.</p> <p>Робота в зошиті на друкованій основі. Урок 1</p> <p>11. Презентація звуків (ІКТ).</p> <p>12. Вправа 2.</p> <p>13. Вправа 3.</p> <p>14. Вправа 4.</p> <p>15. Вправа 5.</p> <p>16. Фізкультхвилинка.</p> <p>17. Вправа 6.</p> <p>18. Вправа 7.</p> <p>19. Вправа 8.</p> <p>20. Вправа 9</p>	

	Письмо	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомлення із зошитом-підручником для письма. 2. Правила сидіння за партою. Правила користування ручкою. Гігієнічні вимоги до письма. <p>Робота в зошиті на друкованій основі. Урок 1</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Слухання казки «Як Незнайко вчився красиво писати» (діти, які вміють читати, читають під магнітофонний запис, використовуючи прийом стеження). 4. Уведення понять «робочий рядок», «верхня рядкова», «нижня рядкова», «мова». 5. Формування навичок складового читання. 6. Уведення понять «велика літера», «мала літера». 7. Написання великих і малих друкованих букв Вв, Гг. 8. Вправа на розвиток фонематичного слуху 	
	Навчаємося разом	<p>Робота в зошиті на друкованій основі. Урок 1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Формування повної орієнтувальної основи читання. Виконання пісні О. Швеця «Перший дзвінок». 2. Великі та малі друковані літери Гг, Дд. 3. Фізкультхвилинка на мелодію пісні «Алфавіт». 4. Формування навичок складового читання. 5. Вправа на розвиток фонематичного слуху. 6. Виконання творчих завдань 	
5–7	Читання	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомлення з видами книг, підручниками, зошитами на друкованій основі. 2. Продовження роботи над заучуванням напам'ять вірша Б. Федчука «Алфавіт» («Є, Же, Зе, И, І, іЙ — це порядок їх такий»). 3. Закріплення знань про пам'ять як запоруку успішного навчання. Вправа «Фотоапарат» із картками восьмої — чотирнадцятої букв алфавіту. Ігрове закріплення знань про восьму — чотирнадцяту букви алфавіту. 4. Практичне ознайомлення з правилами читання. Дві фізкультхвилинки з використанням караоке «Перший дзвінок» та «Пісенька про алфавіт» (11 і 21 хвилини). <p>Робота в зошиті на друкованій основі. Урок 2</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Закріплення прийому стеження. Читання прислів'я «Хто багато читає, той багато знає» із використанням прийому стеження. Бесіда за змістом прислів'я. 6. Написання великої й малої друкованих літер Ее. 7. Читання сполучень звуків. 8. Написання великих і малих друкованих літер Аа, Бб. 9. Читання сполучень звуків. 10. Підготовча вправа на формування навичок складового читання. 11. Вправа на розвиток фонематичного слуху. 12. Виконання творчих завдань 	
	Письмо	<p>Робота в зошиті на друкованій основі. Урок 2</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Закріплення правил сидіння за партою, користування ручкою, гігієнічних вимог до письма. 2. Закріплення понять «верхня рядкова», «нижня рядкова», «робочий рядок», «велика літера», «мала літера», «мова». 3. Робочий рядок. Верхня й нижня рядкові лінії. Вправи в рядку. 4. Уведення елемента «похила лінія». 5. Уведення понять «каліграфічне письмо», «середина робочого рядка», «алгоритм». 6. Формування навичок складового читання. 7. Написання великих і малих друкованих літер Ее, Вв, Гг. 8. Вправа на розвиток фонематичного слуху. 9. Читання вчителем загадки. Відгадування загадки дітьми. 10. Штрихування малюнка похилими лініями 	

	Навчаємося разом	<p>Робота в зошиті на друкованій основі. Урок 2</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Формування узагальненої орієнтувальної основи читання. Виконання пісні О. Швеця «Перший дзвінок». 2. Великі та малі друковані літери Ее, Дд, Гг. 3. Фізкультхвилинка на мелодію пісні «Алфавіт». 4. Формування навичок складового читання. 5. Вправа на розвиток фонематичного слуху. 6. Виконання творчих завдань 	
8–10	Читання	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бесіда про дитячу літературу, улюблені книги дітей. 2. Продовження роботи над заучуванням напам'ять вірша Б. Федчука «Алфавіт» («Ка, еЛ, еМ, еН, О, Пе, еР — знаємо ми їх тепер»). 3. Закріплення знань про пам'ять як запоруку успішного навчання. Вправа «Фотоапарат» з картками п'ятнадцятої — двадцять першої букв алфавіту. Ігрове закріплення знань про п'ятнадцяту — двадцять першу букви алфавіту. 4. Практичне ознайомлення з правилами читання. Дві фізкультхвилинки з використанням караоке «Перший дзвінок» та «Пісенька про алфавіт» (11 і 21 хвилини). <p>Робота в зошиті на друкованій основі. Урок 3</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Закріплення прийому стеження. Читання прислів'я «Знання — сонце, книга — вікно» із використанням прийому стеження. Бесіда за змістом прислів'я. 6. Написання великої й малої друкованих літер Єе. 7. Читання сполучень звуків. 8. Написання великої й малої друкованих літер Жж. 9. Читання сполучень звуків. 10. Підготовча вправа на формування навичок складового читання. 11. Вправа на розвиток фонематичного слуху. 12. Виконання творчих завдань 	
	Письмо	<p>Робота в зошиті на друкованій основі. Урок 3</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Закріплення правил сидіння за партою, користування ручкою, гігієнічних вимог до письма. 2. Закріплення понять «каліграфічне письмо», «робочий рядок», «велика літера», «мала літера», «похила лінія», «середина робочого рядка», «мова». 3. Робочий рядок. Верхня й нижня рядкові лінії. Вправи в рядку. 4. Закріплення знань про елемент «похила лінія». Вправи на написання елемента «похила лінія». 5. Формування навичок складового читання. 6. Написання великих і малих друкованих літер Зз, Ии. 7. Вправа на розвиток фонематичного слуху. 8. Читання вчителем загадки. Відгадування загадки дітьми. 9. Штрихування малюнка похилими лініями 	
	Навчаємося разом	<p>Робота в зошиті на друкованій основі. Урок 3</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Формування узагальненої орієнтувальної основи читання. Виконання пісні О. Швеця «Перший дзвінок». 2. Великі та малі друковані літери Іі, Її. 3. Фізкультхвилинка на мелодію пісні «Алфавіт». 4. Формування навичок складового читання. 5. Вправа на розвиток фонематичного слуху. 6. Виконання творчих завдань 	

11–13	Читання	<ol style="list-style-type: none"> Бесіда про дитячу довідкову літературу. Дитячі енциклопедії. Продовження роботи над заучуванням напам'ять вірша Б. Федчука «Алфавіт» («єС, Те, У, еФ, Ха, Це, Че — жодна буква не втече»). Закріплення знань про пам'ять як запоруку успішного навчання. Вправа «Фотоапарат» із картками двадцять другої — двадцять восьмої букв алфавіту. Ігрове закріплення знань про двадцять другу — двадцять восьму букви алфавіту. Практичне ознайомлення з правилами читання. Дві фізкультхвилинки з використанням караоке «Перший дзвінок» та «Пісенька про алфавіт» (11 і 21 хвилини). <p>Робота в зошиті на друкованій основі. Урок 4</p> <ol style="list-style-type: none"> Закріплення прийому стеження. Робота з прислів'ям «Знання — сонце, книга — вікно» із використанням прийому стеження. Бесіда за змістом прислів'я. Написання великої й малої друкованих літер Йй. Читання сполучень звуків. Написання великих і малих друкованих літер Єе, Жж. Читання сполучень звуків. Підготовча вправа на формування навичок складового читання. Вправа на розвиток фонематичного слуху. Виконання творчих завдань 	
	Письмо	<p>Робота в зошиті на друкованій основі. Урок 4</p> <ol style="list-style-type: none"> Закріплення правил сидіння за партою, користування ручкою, гігієнічних вимог до письма. Закріплення понять «каліграфічне письмо», «робочий рядок», «верхня рядкова», «нижня рядкова», «велика літера», «мала літера», «середина робочого рядка», «мова». Уведення понять «третина робочого рядка», «чарівні точки». Уведення елемента «нижнє праве заокруглення». Вправи на написання вивчених елементів. Формування навичок складового читання. Написання великих і малих друкованих літер Йй, Зз, Ии. Вправа на розвиток фонематичного слуху. Читання вчителем загадки. Відгадування загадки дітьми. Штрихування малюнка похилими лініями 	
	Навчаємося разом	<p>Робота в зошиті на друкованій основі. Урок 4</p> <ol style="list-style-type: none"> Формування узагальненої орієнтувальної основи читання. Виконання пісні «Вчать у школі» (музика В. Шаїнського, слова М. Пляцковського, переклад Л. Яковенко). Великі та малі друковані літери Йй, Іі, Її. Фізкультхвилинка на мелодію пісні «Алфавіт». Формування навичок складового читання. Вправа на розвиток фонематичного слуху. Виконання творчих завдань 	

14–16	Читання	<ol style="list-style-type: none"> Бесіда про довідкову літературу. Словники. Продовження роботи над заучуванням напам'ять вірша Б. Федчука «Алфавіт» («Ша, Ща, ь (знак м'який), Ю, Я — алфавітна вся сім'я»). Закріплення знань про пам'ять як запоруку успішного навчання. Вправа «Фотоапарат» із картками двадцять дев'ятої — тридцять третьої букв алфавіту. Ігрове закріплення знань про двадцять дев'яту — тридцять третю букви алфавіту. Практичне ознайомлення з правилами читання. Дві фізкультхвилинки з використанням караоке «Перший дзвінок» та «Пісенька про алфавіт» (11 і 21 хвилини). <p>Робота в зошиті на друкованій основі. Урок 5</p> <ol style="list-style-type: none"> Закріплення прийому стеження. Читання правила поводження з книгою із використанням прийому стеження. Бесіда за змістом правила. Написання великої й малої друкованих літер Кк. Читання сполучень звуків. Написання великої й малої друкованих літер Лл. Читання сполучень звуків. Підготовча вправа на формування навичок складового читання. Вправа на розвиток фонематичного слуху. Виконання творчих завдань 	
	Письмо	<p>Робота в зошиті на друкованій основі. Урок 5</p> <ol style="list-style-type: none"> Закріплення правил сидіння за партою, користування ручкою, гігієнічних вимог до письма. Закріплення понять «каліграфічне письмо», «робочий рядок», «нижнє праве заокруглення», «велика літера», «мала літера», «похила лінія», «середина робочого рядка», «третина робочого рядка», «мова». Вправи на написання вивчених елементів. Формування навичок складового читання. Написання великих і малих друкованих літер Мм, Нн. Вправа на розвиток фонематичного слуху. Читання вчителем загадки. Відгадування загадки дітьми. Штрихування малюнка похилими лініями 	
	Навчаємося разом	<p>Робота в зошиті на друкованій основі. Урок 5</p> <ol style="list-style-type: none"> Формування узагальненої орієнтувальної основи читання. Виконання пісні «Вчать у школі» (музика В. Шаїнського, слова М. Пляцковського, переклад Л. Яковенко). Написання великих та малих друкованих літер Оо, Пп. Фізкультхвилинка на мелодію пісні «Алфавіт». Формування навичок складового читання. Вправа на розвиток фонематичного слуху. Виконання творчих завдань 	
17–19	Читання	<p>Робота в зошиті на друкованій основі. Урок 6</p> <ol style="list-style-type: none"> Закріплення прийому стеження. Читання правила поводження з книгою із використанням прийому стеження. Бесіда за змістом правила. Написання великої й малої друкованих літер Рр. Читання сполучень звуків. Написання великих і малих друкованих літер Кк, Лл. Читання сполучень звуків. Підготовча вправа на формування навичок складового читання. Вправа на розвиток фонематичного слуху. Виконання творчих завдань 	

	Письмо	<p>Робота в зошиті на друкованій основі. Урок 6</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Закріплення правил сидіння за партою, користування ручкою, гігієнічних вимог до письма. 2. Закріплення понять «каліграфічне письмо», «велика літера», «мала літера», «похила лінія», «робочий рядок», «середина робочого рядка», «третина робочого рядка», «верхня рядкова», «нижня рядкова», «мова». 3. Уведення елемента «похила з нижнім правим заокругленням». 4. Формування навичок складового читання. 5. Написання великих і малих друкованих літер Pp, Mm, Hh. 6. Вправа на розвиток фонематичного слуху. 7. Читання вчителем загадки. Відгадування загадки дітьми. 8. Штрихування малюнка похилими лініями 	
	Навчаємося разом	<p>Робота в зошиті на друкованій основі. Урок 6</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Формування узагальненої орієнтувальної основи читання. Виконання пісні «Вчать у школі» (музика В. Шаїнського, слова М. Пляцковського, переклад Л. Яковенко). 2. Написання великих та малих друкованих літер Pp, Oo, Pn. 3. Фізкультхвилинка на мелодію пісні «Алфавіт». 4. Формування навичок складового читання. 5. Вправа на розвиток фонематичного слуху. 6. Виконання творчих завдань 	
20–22	Читання	<ol style="list-style-type: none"> 1. Закріплення знань про правила поведження з книгою. Читання вірша Л. Павлів «Бабусине повчання» з використанням прийому стеження під магнітофон (зворотна сторона обкладинки). 2. Читання прислів'я «Хто багато читає, той багато знає» із використанням прийому стеження. Бесіда за змістом прислів'я. 3. Закріплення знань про пам'ять як запоруку успішного навчання. Вправа «Фотоапарат» із картками букв алфавіту. Ігрове закріплення знань про букви алфавіту. 4. Практичне ознайомлення з правилами читання. Дві фізкультхвилинки з використанням караоке «Перший дзвінок» та «Пісенька про алфавіт» (11 і 21 хвилини). <p>Робота в зошиті на друкованій основі. Урок 7</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Закріплення прийому стеження. Читання правила поведження з книгою із використанням прийому стеження. Бесіда за змістом правила. 6. Написання великої й малої друкованих літер Ss. 7. Читання сполучень звуків. 8. Написання великої й малої друкованих літер Tt. 9. Читання сполучень звуків. 10. Підготовча вправа на формування навичок складового читання. 11. Вправа на розвиток фонематичного слуху. 12. Виконання творчих завдань 	

	Письмо	<p>Робота в зошиті на друкованій основі. Урок 7</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Закріплення правил сидіння за партою, користування ручкою, гігієнічних вимог до письма. 2. Закріплення понять «каліграфічне письмо», «велика літера», «мала літера», «похила лінія», «робочий рядок», «середина робочого рядка», «третина робочого рядка», «чарівні точки». 3. Формування навичок складового читання. 4. Написання великих і малих друкованих літер Уу, Фф. 5. Вправа на розвиток фонематичного слуху. 6. Читання вчителем загадки. Відгадування загадки дітьми. 7. Штрихування малюнка похилими лініями 	
	Навчаємося разом	<p>Робота в зошиті на друкованій основі. Урок 7</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Формування узагальненої орієнтувальної основи читання. Виконання пісні «Вчать у школі» (музика В. Шаїнського, слова М. Пляцковського, переклад Л. Яковенко). 2. Великі та малі друковані літери Хх, Цц. 3. Фізкультхвилинка на мелодію пісні «Алфавіт». 4. Формування навичок складового читання й читання цілими словами. 5. Вправа на розвиток фонематичного слуху. 6. Виконання творчих завдань 	
23–25	Читання	<p>Робота в зошиті на друкованій основі. Урок 8</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Закріплення прийому стеження. Читання правила поводження з книгою із використанням прийому стеження. Бесіда за змістом правила. 2. Написання великої й малої друкованих літер Чч. 3. Читання сполучень звуків. 4. Написання великих і малих друкованих літер Сс, Тт. 5. Читання сполучень звуків. 6. Вправи на формування навичок читання. 7. Вправа на розвиток фонематичного слуху. 8. Виконання творчих завдань 	
	Письмо	<p>Робота в зошиті на друкованій основі. Урок 8</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Закріплення правил сидіння за партою, користування ручкою, гігієнічних вимог до письма. 2. Закріплення понять «каліграфічне письмо», «велика літера», «мала літера», «робочий рядок», «середина робочого рядка», «третина робочого рядка», «мова». 3. Уведення поняття «верхнє праве заокруглення». 4. Написання елемента «верхнє праве заокруглення». 5. Закріплення поняття «чарівні точки». 6. Формування навичок складового читання. 7. Написання великих і малих друкованих літер Чч, Уу, Фф. 8. Вправа на розвиток фонематичного слуху. 9. Читання вчителем загадки. Відгадування загадки дітьми. 10. Штрихування малюнка похилими лініями 	
	Навчаємося разом	<p>Робота в зошиті на друкованій основі. Урок 8</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Формування узагальненої орієнтувальної основи читання. Виконання пісні «Вчать у школі» (музика В. Шаїнського, слова М. Пляцковського, переклад Л. Яковенко). 2. Великі та малі друковані літери Чч, Хх, Цц. 3. Фізкультхвилинка на мелодію пісні «Алфавіт». 4. Формування навичок складового читання. 5. Вправа на розвиток фонематичного слуху. 6. Виконання творчих завдань 	

26–28	Читання	<p>Робота в зошиті на друкованій основі. Урок 9</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Закріплення прийому стеження. Читання правила поводження з книгою із використанням прийому стеження. Бесіда за змістом правила. 2. Написання великої й малої друкованих літер Ши. 3. Читання сполучень звуків. 4. Написання великої й малої друкованих літер Щц. 5. Читання сполучень звуків. 6. Підготовча вправа на формування навичок складового читання. 7. Вправа на розвиток фонематичного слуху. 8. Виконання творчих завдань 	
	Письмо	<p>Робота в зошиті на друкованій основі. Урок 9</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Закріплення правил сидіння за партою, користування ручкою, гігієнічних вимог до письма. 2. Закріплення понять «велика літера», «мала літера», «похила лінія», «робочий рядок», «верхня рядкова», «нижня рядкова», «третина робочого рядка». 3. Уведення елемента «верхнє праве заокруглення з похилою». 4. Уведення поняття «звуки». 5. Закріплення поняття «чарівні точки». 6. Формування навичок складового читання. 7. Написання великої й малих друкованих літер ь, Юю. 8. Вправа на розвиток фонематичного слуху. 9. Читання вчителем загадки. Відгадування загадки дітьми. 10. Штрихування малюнка похилими лініями 	
	Навчаємося разом	<p>Робота в зошиті на друкованій основі. Урок 9</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Формування узагальненої орієнтувальної основи читання. Виконання пісні «Вчать у школі» (музика В. Шаїнського, слова М. Пляцковського, переклад Л. Яковенко). 2. Великі та малі друковані літери Ши, Щц, Яя. 3. Фізкультхвилинка на мелодію пісні «Алфавіт». 4. Формування навичок складового читання. 5. Вправа на розвиток фонематичного слуху. 6. Виконання творчих завдань 	
29–31	Читання	<p>Робота в зошиті на друкованій основі. Урок 10</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Закріплення прийому стеження. Читання прислів'я «В оселі без книг, як без вікон, темно» із використанням прийому стеження. Бесіда за змістом прислів'я. 2. Написання великої й малої друкованих літер Яя. 3. Читання сполучень звуків. 4. Написання великої й малих друкованих літер ь, Юю. 5. Читання сполучень звуків. 6. Підготовча вправа на формування навичок складового читання. 7. Вправа на розвиток фонематичного слуху. 8. Виконання творчих завдань (вправа 8) 	
	Письмо	<p>Робота в зошиті на друкованій основі. Урок 10</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Закріплення правил сидіння за партою, користування ручкою, гігієнічних вимог до письма. 2. Закріплення понять «велика літера», «мала літера», «верхня рядкова», «нижня рядкова», «робочий рядок», «звуки». 3. Уведення елемента «похила з верхнім і нижнім правим заокругленнями». 4. Написання вивчених елементів. 5. Формування навичок складового читання. 6. Написання великої й малих друкованих літер ь, Яя, Чч, Юю. 7. Вправа на розвиток фонематичного слуху. 8. Читання вчителем загадки. Відгадування загадки дітьми. 9. Штрихування малюнка похилими лініями 	

	Навчаємося разом	<p>Робота в зошиті на друкованій основі. Урок 10</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Формування узагальненої орієнтувальної основи читання. Виконання пісні «Вчать у школі» (музика В. Шаїнського, слова М. Пляцковського, переклад Л. Яковенко). 2. Написання складів та слів. 3. Фізкультхвилинка на мелодію пісні «Вчать у школі». 4. Формування навичок складового читання та читання цілими словами. 5. Вправа на розвиток фонематичного слуху. 6. Штрихування одного з двох малюнків похилими лініями та розфарбовування іншого. 7. Виконання творчих завдань 	
32–34	Читання	<p>Робота в зошиті на друкованій основі. Урок 11</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Закріплення прийому стеження. Робота з прислів'ям «В оселі без книг, як без вікон, темно» із використанням прийому стеження. Бесіда за змістом прислів'я. 2. Написання складів (вправи 2, 4). 3. Формування навичок складового читання (вправа 3). 4. Вправа на розвиток фонематичного слуху (вправа 5). 5. Формування навичок складового читання (вправи 6, 7). 6. Виконання творчого завдання (вправа 8). 7. Формування навичок читання цілими словами. 8. Штрихування малюнків похилими лініями (вправа 9) 	
	Письмо	<p>Робота в зошиті на друкованій основі. Урок 11</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Закріплення правил сидіння за партою, користування ручкою, гігієнічних вимог до письма. 2. Закріплення понять «каліграфічне письмо», «велика літера», «мала літера», «робочий рядок», «верхня третина робочого рядка», «похила лінія», «звуки». 3. Уведення поняття «верхнє праве заокруглення». 4. Вправи на написання вивчених елементів. 5. Формування навичок складового читання. 6. Написання друкованими літерами буквосполучень Га, га, Аг, аг, Да, да, Ад, ад. 7. Вправа на розвиток фонематичного слуху. 8. Штрихування одного з двох малюнків похилими лініями, розфарбовування іншого 	
	Навчаємося разом	<p>Робота в зошиті на друкованій основі. Урок 11</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Формування узагальненої орієнтувальної основи читання. Виконання пісні «Вчать у школі» (музика В. Шаїнського, слова М. Пляцковського, переклад Л. Яковенко). 2. Написання складів та слів. 3. Формування навичок складового читання. 4. Вправа на розвиток фонематичного слуху. 5. Фізкультхвилинка на мелодію пісні «Алфавіт». 6. Формування навичок складового читання та читання цілими словами. <p>Штрихування одного з двох малюнків похилими лініями та розфарбовування іншого.</p> <p>7. Виконання творчих завдань</p>	
35–37	Читання	<p>Робота в зошиті на друкованій основі. Урок 12</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Закріплення прийому стеження. Читання прислів'я «Азбука — до мудрості дорога» із використанням прийому стеження. Бесіда за змістом прислів'я. 2. Написання складів (вправи 2, 4). 3. Формування навичок складового читання (вправи 2–4). 4. Вправа на розвиток фонематичного слуху (вправа 5). 5. Формування навичок складового читання (вправи 6, 7). 6. Виконання творчого завдання (вправа 8). 7. Формування навичок читання цілими словами. Штрихування малюнків похилими лініями (вправа 9) 	

	Письмо	<p>Робота в зошиті на друкованій основі. Урок 12</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Закріплення правил сидіння за партою, користування ручкою, гігієнічних вимог до письма. 2. Закріплення понять «каліграфічне письмо», «велика літера», «мала літера», «робочий рядок», «верхня третина робочого рядка», «похила лінія», «звуки». 3. Уведення понять «верхнє ліве заокруглення», «лівий овал». 4. Написання елементів «верхнє ліве заокруглення для овала», «лівий овал». 5. Формування навичок складового читання. 6. Написання друкованими літерами буквосполучень Зи, зи, Ви, ви, Бі, бі, Іж, іж. 7. Вправа на розвиток фонематичного слуху. 8. Штрихування одного з двох малюнків похилими лініями, розфарбовування іншого 	
	Навчаємося разом	<p>Робота в зошиті на друкованій основі. Урок 12</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомлення з першим правилом відмінника та відмінниці. Читання правила за допомогою прийому стеження. 2. Написання складів та слів. 3. Формування навичок складового читання та читання цілими словами. 4. Фізкультхвилинка на мелодію пісні «Перший дзвінок». 5. Вправа на розвиток фонематичного слуху. 6. Штрихування одного з двох малюнків похилими лініями та розфарбовування іншого. 7. Виконання творчих завдань 	
38–40	Читання	<p>Робота в зошиті на друкованій основі. Урок 13</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Закріплення прийому стеження. Робота з прислів'ям «Азбука — до мудрості дорога» із використанням прийому стеження. Бесіда за змістом прислів'я. 2. Написання складів (вправи 2, 4). 3. Формування навичок складового читання (вправи 2–4). 4. Вправа на розвиток фонематичного слуху (вправа 5). 5. Формування навичок складового читання (вправи 6, 7). 6. Виконання творчого завдання (вправа 8). 7. Формування навичок читання цілими словами. 8. Штрихування малюнків похилими лініями (вправа 9) 	
	Письмо	<p>Робота в зошиті на друкованій основі. Урок 13</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Закріплення правил сидіння за партою, користування ручкою, гігієнічних вимог до письма. 2. Закріплення понять «каліграфічне письмо», «велика літера», «мала літера», «робочий рядок», «верхня третина робочого рядка», «лівий овал», «звуки». 3. Написання вивчених елементів. 4. Формування навичок складового читання. 5. Написання друкованими літерами буквосполучень Ме, ме, Їм, їм, Ни, ни, Ан, ан. 6. Читання «Казки про звуки». 7. Вправа на розвиток фонематичного слуху. 8. Штрихування одного з двох малюнків похилими лініями, розфарбовування іншого 	
	Навчаємося разом	<p>Робота в зошиті на друкованій основі. Урок 13</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Закріплення першого правила відмінника та відмінниці. Читання правила за допомогою прийому стеження. 2. Написання складів та слів. 3. Фізкультхвилинка на мелодію пісні «Перший дзвінок». 4. Формування навичок складового читання та читання цілими словами. 5. Вправа на розвиток фонематичного слуху. 6. Штрихування одного з двох малюнків похилими лініями та розфарбовування іншого. 7. Виконання творчих завдань 	

41–43	Читання	<p>Робота в зошиті на друкованій основі. Урок 14</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Закріплення прийому стеження. Читання прислів'я «Глибина — у морі, мудрість — у книзі» із використанням прийому стеження. Бесіда за змістом прислів'я. 2. Написання складів (вправи 2, 4). 3. Формування навичок складового читання (вправи 2–4). 4. Вправа на розвиток фонематичного слуху (вправа 5). 5. Формування навичок складового читання (вправи 6, 7). 6. Виконання творчого завдання (вправа 8). 7. Формування навичок читання цілими словами. 8. Штрихування малюнків похилими лініями (вправа 9) 	
	Письмо	<p>Робота в зошиті на друкованій основі. Урок 14</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Закріплення правил сидіння за партою, користування ручкою, гігієнічних вимог до письма. 2. Закріплення понять «каліграфічне письмо», «велика літера», «мала літера», «робочий рядок», «верхня третина робочого рядка», «лівий овал». 3. Уведення понять «голосні звуки», «приголосні звуки». 4. Уведення елементів «верхнє ліве заокруглення для півовала», «лівий півовал». 5. Формування навичок складового читання. 6. Написання друкованими літерами буквосполучень То, то, Ам, ам, Ту, ту, Ут, ут. 7. Вправа на розвиток фонематичного слуху. 8. Штрихування одного з двох малюнків похилими лініями, розфарбовування іншого 	
	Навчаємося разом	<p>Робота в зошиті на друкованій основі. Урок 14</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомлення з другим правилом відмінника та відмінниці. Читання правила за допомогою прийому стеження. 2. Написання складів та слів. 3. Формування навичок складового читання та читання цілими словами. Фізкультхвилинка на мелодію пісні «Алфавіт». 4. Вправа на розвиток фонематичного слуху. 5. Штрихування одного з двох малюнків похилими лініями та розфарбовування іншого. 6. Виконання творчих завдань 	
44–46	Читання	<p>Робота в зошиті на друкованій основі. Урок 15</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Закріплення прийому стеження. Робота з прислів'ям «Глибина — у морі, мудрість — у книзі» із використанням прийому стеження. Бесіда за змістом прислів'я. 2. Написання складів (вправи 2, 4). 3. Формування навичок складового читання (вправи 2–4). 4. Вправа на розвиток фонематичного слуху (вправа 5). 5. Формування навичок складового читання (вправи 6, 7). 6. Виконання творчого завдання (вправа 8). 7. Формування навичок читання цілими словами. 8. Штрихування малюнків похилими лініями (вправа 9) 	

	Письмо	<p>Робота в зошиті на друкованій основі. Урок 15</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Закріплення правил сидіння за партою, користування ручкою, гігієнічних вимог до письма. 2. Закріплення понять «каліграфічне письмо», «велика літера», «мала літера», «робочий рядок», «середина робочого рядка», «нижня третина робочого рядка», «лівий півовал», «голосні звуки», «приголосні звуки». 3. Написання елемента «лівий півовал». 4. Уведення елемента «правий півовал». 5. Формування навичок складового читання. 6. Написання друкованими літерами буквосполучень Ше, ше, Єш, еш, Ша, ша, Ущ, ущ. 7. Вправа на розвиток фонематичного слуху. 8. Штрихування одного з двох малюнків похилими лініями, розфарбовування іншого 	
	Навчаємося разом	<p>Робота в зошиті на друкованій основі. Урок 15</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Закріплення другого правила відмінника та відмінниці. Читання правила за допомогою прийому стеження. 2. Написання складів та слів. 3. Формування навичок складового читання та читання цілими словами. Фізкультхвилинка на мелодію пісні «Вчать у школі». 4. Вправа на розвиток фонематичного слуху. 5. Штрихування одного з двох малюнків похилими лініями та розфарбовування іншого. 6. Виконання творчих завдань 	
47–49	Читання	<p>Робота в зошиті на друкованій основі. Урок 16</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Закріплення прийому стеження. Читання прислів'я «Книжка — маленьке віконце, а крізь нього весь світ видно» із використанням прийому стеження. Бесіда за змістом прислів'я. 2. Написання складів (вправи 2, 4). 3. Формування навичок складового читання (вправи 2–4). 4. Вправа на розвиток фонематичного слуху (вправа 5). 5. Формування навичок складового читання (вправи 6, 7). 6. Підготовчі вправи до читання «Казки про алфавіт». 7. Читання «Казки про алфавіт». 8. Виконання вправ на перевірку рівня усвідомлення тексту 	
	Письмо	<p>Робота в зошиті на друкованій основі. Урок 16</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Закріплення правил сидіння за партою, користування ручкою, гігієнічних вимог до письма. 2. Закріплення понять «каліграфічне письмо», «велика літера», «мала літера», «робочий рядок», «нижня третина робочого рядка», «правий півовал», «голосні звуки», «приголосні звуки». 3. Написання вивчених елементів. 4. Формування навичок складового читання. 5. Написання друкованими літерами буквосполучень Ше, ше, Єш, еш, Ша, ша, Ущ, ущ. 6. Вправа на розвиток фонематичного слуху. 7. Штрихування одного з двох малюнків похилими лініями, розфарбовування іншого 	
	Навчаємося разом	<p>Робота в зошиті на друкованій основі. Урок 16</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Читання вірша А. Костецького «Учитель, лікар чи геолог...». 2. Виконання пісні «Вчать у школі» (музика В. Шаїнського, слова М. Пляцковського, переклад Л. Яковенко). 3. Розфарбовування зображення школи. 4. Робота з прислів'ям. 5. Вправа «Фотоапарат». 6. Вправа «Повітряні кульки». 7. Читання вірша Г. Чубач «Книжечка А, Бе, Ве» 	

**Орієнтовні конспекти інтегрованих уроків
предметів «Навчаємося разом»,
«Читання» і «Письмо»**

День перший

Урок 1

Тема «Здрастуй, школо!»

Мета: познайомитися з класом; поглибити знання учнів про школу та навчання; разом з учнями сформулювати правила поведінки на уроці; вправляти дітей у дотриманні шкільних правил; формувати повну орієнтувальну основу читання та запам'ятовування; розвивати слухову пам'ять учнів; формувати в учнів знаннєві мотиви навчально-пізнавальної діяльності.

Обладнання: дзвінок, телевізор, відеозапис мультанімації до пісні «Перший дзвінок», відеозапис уривка мультфільму «Пригоди Незнайка», зображення Знайка та Незнайка.

Структура уроку

1	Організаційний момент	1 хв
2	Знайомство з класом. Уведення правил поведінки на уроці (1. Якщо хочеш щось сказати, використовуй знак: підними руку та зачекай, поки тебе запитає вчитель. 2. На уроці не можна ходити по класу, залазити під парту, розмовляти. Можна вставати з місця тільки тоді, коли дозволить учитель. Якщо тобі потрібно вийти, треба підняти руку й спитати дозволу вчителя). Вправління дітей у дотриманні правил. Ознайомлення з текстом пісні «Перший дзвінок»	15 хв
3	Фізкультхвилинка (з використанням мультанімації до пісні «Перший дзвінок»). Діти разом з учителем співають пісню, читаючи слова, що з'являються на екрані, і виконують рухи	2 хв
4	Бесіда за обкладинкою підручника «Навчаємося разом». Перегляд уривка мультфільму «Пригоди Незнайка». Бесіда про персонажів мультфільму — Знайка та Незнайка	8 хв
5	Поглиблення уявлень про школу. Бесіда про 1 вересня. Закріплення слів пісні «Перший дзвінок». Формування знаннєвих мотивів навчальної діяльності. Розвиток зв'язного мовлення	8 хв
6	Підсумок уроку	1 хв

ЗМІСТ УРОКУ

1. Організаційний момент (1 хв)

— Добрий день! У
добрий час Рада, діти,
бачити вас!

Ви почули всі дзвінок (*учитель дзвонить у дзвінок*),

Він покликав на урок.

Встаньте, діти, всі рівненько (*учитель підіймає клас*).

Посміхніться всі гарненько. Привітайтеся:

«Добрий день!»

(*Діти вітаються з учителем, сідають на місця.*)

2. Знайомство з класом. Уведення правил поведінки на уроці. Вправлення дітей у дотриманні правил. Вивчення слів пісні «Перший дзвінок» (15 хв)

2.1. Уведення та закріплення правила «Якщо хочеш сказати, використовуй знак: підними руку та зачекай, поки тебе запитає вчитель» (5 хв)

2.1.1. Уведення правила (2 хв)

— Я — ваша вчителька. Звуть мене... (*учитель повідомляє своє ім'я та по батькові, першокласники повторюють*). А тепер хай кожен із вас дуже голосно скаже своє ім'я. Отже, один, два, три — ім'я голосно скажи!

— Чи змогли ми з вами познайомитися один з одним? Ні, не змогли, бо всі говорили одночасно. Щоб цього не було, нам треба домовитися про правила поведінки на уроці.

— Ми з вами хто — дошкільники чи учні? Так, учні, а значить, ми маємо виконувати перше правило шкільного життя: якщо хочеш щось сказати, використовуй знак — підними руку, ось так (*учитель показує, як треба підняти руку*), і зачекай, поки тебе запитає вчитель.

— Спробуймо відповідати як справжні учні, а не як дошкільники. Хто хоче сказати своє ім'я? (*Учні піднімають руки. Учитель опитує дітей та, якщо потрібно, нагадує їм про необхідність підняти руку й дочекатися, поки запитає вчитель.*)

2.1.2. Вправлення в дотриманні правила (2 хв)

— А тепер пограємо. Ви будете поводитися як дошкільники: я ставлю запитання, а ви всі підхоплюєтеся з місця, починаєте викрикувати, відповідаючи на нього. Отже, хто хоче сказати своє прізвище? (*Учитель учить дітей імітувати поведінку дошкільників.*)

Тепер відповідаємо як учні. Як тебе звуть? (*Учитель опитує дітей, якщо потрібно, нагадує їм про необхідність підняти руку й дочекатися, поки запитає вчитель.*)

2.1.3. Підсумок (1 хв)

— Як треба поводитися, щоб добре навчатися — як дошкільники чи як учні? (*Учитель опитує 2-3 дітей і підбиває підсумок.*) Щоб гарно навчатися, треба поводитися як учень: коли бажаєш відповідати, маєш підняти руку й дочекатися, поки тебе запитає вчитель. Підніміть руку ті, хто будуть поводитися як учні. Усі діти хочуть поводитися як учні та гарно навчатися. Молодці!

2.2. Уведення та закріплення правила «На уроці не можна ходити по класу, залазити під парту, розмовляти. Можна вставати з місця тільки тоді, коли дозволить учитель. Якщо тобі потрібно вийти, слід підняти руку й спитати дозволу вчителя» (10 хв)

2.2.1. Уведення правила (2 хв)

— Я опишу вам ситуації, а ви маєте відгадувати, про кого йде мова — про дошкільника чи про учня.

— Ганнуса втомилася слухати вчителя й залізла під парту. Як учинила Ганнуса — як дошкільниця чи як учениця? (*Учитель опитує 2-3 дітей.*) Так, як дошкільниця. А як має поводитися учень? (*Учитель опитує дітей і підбиває підсумок.*) Щоб добре навчатися, учень має сидіти на своєму місці й виконувати всі завдання, які дає вчитель.

— Тепер ще одна історія. Іринці потрібно було вийти в туалет. Вона встала і, не спитавши дозволу вчителя, вийшла з класу. Як учинила Іринка — як дошкільниця чи як учениця? (*Учитель опитує дітей і підбиває підсумок.*) Учень, якщо йому потрібно вийти, піднімає руку й питає дозволу вчителя.

2.2.2. Вправлення в дотриманні правила (3 хв)

— Пограймо: ви будете дошкільниками, тобто залазитимете під парти, голосно сміятиметеся, співатимете пісні. Ми скажемо всі разом: «Один, два, три! Початок гри». І почнемо гру. Отже, один, два, три! Початок гри! (*Учитель дзвонить у дзвінок, організовує гру, включає запис пісні.*)

— Сідайте на свої місця. Поки ви були дошкільниками, звучала пісня. Хто може розказати, про що вона? Ви не почули, адже поводитися як дошкільники.

— Тепер ви будете школярами: сядьте рівненько, ноги поставте на підлогу. Уважно слухаємо пісню. (*Учитель включає запис.*) Хто може сказати, про що ця пісня?

2.2.3. Ознайомлення з текстом пісні «Перший дзвінок» (4 хв)

Дзвенить дзвінок веселий,
Скликає малюків
У перший клас, до школи,
Дівчаток й хлопчаків.
У перший клас, до школи,
Дівчаток й хлопчаків.
Навчатись на «відмінно»
Ми будемо віднині
Батькам своїм на радість,
На славу Україні.
Батькам своїм на радість,
На славу Україні.

2.2.4. Підсумок (1 хв)

— Коли ми з вами краще запам'ятали пісню? Коли були дошкільниками чи учнями? (*Учитель опитує дітей і підсумовує сказане.*) Щоб добре навчатися, на уроці не можна відволікатися: ходити по класу, розмовляти, сміятися, залазити під парту. Треба сидіти за партою й уважно слухати вчителя. Якщо треба вийти, слід підняти руку та спитати дозволу вчителя. Підніміть руку ті, хто будуть поводитися як учні. Усі діти хочуть поводитися як учні та гарно навчатися. Молодці!

3. Фізкультхвилинка (з використанням мультанімації до пісні «Перший дзвінок»). Діти разом з учителем співають пісню, виконуючи рухи **(2 хв)**

— Ми добре попрацювали. Тепер треба перепочити й потанцювати. Устаньте всі, вийдіть із-за парт. Співаємо пісню, читаючи слова, які з'являються на дошці, і повторюємо рухи за мною.

Дзвенить дзвінок веселий (*руки вбік, стрибки на місці*),

Скликає малюків (*руки вбік, стрибки на місці*)

У перший клас, до школи (*плескання в долоні*),

Дівчаток й хлопчаків (*плескання в долоні*),

У перший клас, до школи (*плескання в долоні*),

Дівчаток й хлопчаків (*плескання в долоні*).

Навчатись на «відмінно» (*руки вбік, стрибки на місці*)

Ми будемо віднині (*руки вбік, стрибки на місці*)

Батькам своїм на радість (*плескання в долоні*),

На славу Україні (*плескання в долоні*).

Батькам своїм на радість (*плескання в долоні*),

На славу Україні (*плескання в долоні*).

4. Знайомство з підручником «Навчаємося разом» (8 хв)

4.1. Бесіда за обкладинкою підручника «Навчаємося разом» (3 хв)

— Покладіть перед собою підручник «Навчаємося разом» на парту (*учитель стежить, щоб усі учні правильно виконали завдання*). Ось обкладинка підручника «Навчаємося разом». Що на ній написано? (*Учитель опитує дітей і підбиває підсумок.*) На ній надрукована назва навчального предмета «Навчаємося разом». Погортайте сторінки. Хто може сказати, якою мовою написана назва та весь підручник? (*Учитель опитує дітей та підбиває підсумок.*) Назва навчального предмета, як і весь підручник, написані українською мовою. А хто може сказати, чому саме українською мовою написаний наш підручник? (*Учитель опитує дітей і підбиває підсумок.*) Бо ми з вами — українці. Наша рідна країна — Україна. Наша рідна мова — українська мова.

4.2. Перегляд уривка мультфільму «Пригоди Незнайка». Бесіда про персонажів мультфільму (5 хв)

— А хто з вас знає, що це за хлопчик (*показує Знайка*)? А це (*показує Незнайка*)? (*Учитель опитує дітей і підбиває підсумок.*) Це Знайко та Незнайко. Вони живуть у Казковому квітковому місті, де мешкають малюки-коротульки. Подивімося про них мультфільм (*перегляд уривка мультфільму й бесіда про персонажів мультфільму — Знайка та Незнайка*).

5. Поглиблення уявлень про школу. Формування знаннєвих мотивів навчальної діяльності. Розвиток зв'язного мовлення. Закріплення слів пісні «Перший дзвінок» (8 хв)

5.1. Бесіда про 1 вересня (6 хв)

— Який зараз місяць? А яке сьогодні число? Хто може відповісти, підніміть руку (*учитель опитує дітей і підбиває підсумок*). Чому 1 вересня в нашій країні — Україні — це святковий день? (*Учитель опитує дітей, підбиває підсумок.*) Сьогодні 1 вересня — перший день вашого навчання в школі. Послухайте, як про 1 вересня сказано в пісні «Перший дзвінок», під яку ми з вами виконували вправи:

Дзвенить дзвінок веселий,
Скликає малюків
У перший клас, до школи,
Дівчаток й хлопчаків.
У перший клас, до школи,
Дівчаток й хлопчаків.

— Повторімо ці слова разом.

Дзвенить дзвінок веселий,
Скликає малюків
У перший клас, до школи,
Дівчаток й хлопчаків.
У перший клас, до школи,
Дівчаток й хлопчаків.

— А хто знає, навіщо діти ходять до школи? Підніміть, будь ласка, руку (*учитель опитує дітей, підбиває підсумок: щоб навчатись*). Ми з вами будемо добре навчатись у школі? Тих учнів, які добре навчаються в школі, називають відмінниками. Хто хоче навчатися на «відмінно», підніміть, будь ласка, руки. Молодці! Усі хочуть. Повторімо ті слова пісеньки «Перший дзвінок», у яких про це йдеться:

Навчатись на «відмінно»
Ми будемо віднині
Батькам своїм на радість,
На славу Україні.
Батькам своїм на радість,
На славу Україні.

— Повторімо ці слова разом.

Навчатись на «відмінно»
Ми будемо віднині
Батькам своїм на радість,
На славу Україні.
Батькам своїм на радість,
На славу Україні.

5.2. Закріплення слів пісні. Фізкультхвилинка (2 хв)

— А тепер заспіваймо пісню «Перший дзвінок», читаючи слова, які з'являються на дошці, і потанцюймо під неї. Устаньте всі, вийдіть із-за парт. Співаймо та виконуймо рухи. *(Діти разом з учителем співають пісню, виконуючи рухи.)*

Дзвенить дзвінок веселий *(руки вбік, стрибки на місці),*

Скликає малюків *(руки вбік, стрибки на місці)*

У перший клас, до школи *(плескання в долоні),*

Дівчаток й хлопчаків *(плескання в долоні).*

У перший клас, до школи *(плескання в долоні),*

Дівчаток й хлопчаків *(плескання в долоні).*

Навчатись на «відмінно» *(руки вбік, стрибки на місці)*

Ми будемо віднині *(руки вбік, стрибки на місці)*

Батькам своїм на радість *(плескання в долоні),*

На славу Україні *(плескання в долоні).*

Батькам своїм на радість *(плескання в долоні),*

На славу Україні *(плескання в долоні).*

6. Підсумок уроку (1 хв)

— Ось і добіг кінця наш урок. Щоб він приніс нам користь, треба обов'язково згадати, що ми з вами вивчали на уроці. Хто пам'ятає, що ми вивчали на уроці, підніміть, будь ласка, руку. *(Учитель опитує дітей і підбиває підсумки.)* Так, ми вивчили пісню «Перший дзвінок». Крім того, ми познайомилися з двома правилами шкільного життя:

1. Якщо хочеш сказати, використовуй знак: підніми руку ось так *(учитель показує, як треба підняти руку)* і зачекай, доки тебе запитає вчитель.

2. На уроці не можна ходити по класу, залазити під парту, розмовляти. Можна вставати з місця тільки тоді, коли дозволить учитель. Якщо тобі потрібно вийти, слід підняти руку й спитати дозволу вчителя.

День перший

Урок 2

Тема «Читання — найкраще навчання»

Мета: поглибити знання учнів про школу та навчання; вправляти дітей у дотриманні шкільних правил; формувати повну орієнтувальну основу запам'ятовування; розвивати слухову пам'ять учнів; формувати в учнів знаннєві мотиви навчально-пізнавальної діяльності; формувати повну орієнтувальну основу читання.

Обладнання: телевізор, відеозапис мультанімації до пісні «Перший дзвінок», «Алфавіт», картки з друкованими літерами (Аа, Бб, Вв, Гг, Її, Дд, Ее, Єе), картки для читання (1. Хто багато читає, той багато знає. 2. Уривок вірша «Алфавіт»), зразки дитячих книжок, фото людей в українських костюмах.

Структура уроку

1	Організаційний момент	1 хв
2	Вправлення в дотриманні правил шкільного життя. Формування мотивів читацької діяльності. Формування навичок читання. Бесіда про навчальний предмет «Читання» та підручник з «Читання». Бесіда про значення читання в житті людини. Формування повної орієнтувальної основи читання та вміння застосовувати прийом стеження. Робота за плакатом: читання прислів'я. Робота в зошиті. Вправа 1	7 хв
3	Формування навичок читання. Вивчення напам'ять уривка вірша Б. Федчука «Алфавіт». Вправлення дітей у дотриманні правил шкільної поведінки. Бесіда про пам'ять і правила ефективного запам'ятовування. Розвиток слухової пам'яті. Вивчення уривка вірша Б. Федчука «Алфавіт». Застосування прийому стеження. Робота за плакатом: читання уривка вірша «Алфавіт». Фізкультхвилинка з використанням мультанімації «Алфавіт»	7 хв
4	Формування знань про звуки та відповідні букви абетки. Вправлення дітей у дотриманні правил шкільної поведінки. Бесіда про пам'ять. Перегляд презентації про перші сім букв алфавіту. Закріплення знань про перші дві букви алфавіту. Робота в зошиті й презентація звуків. Презентація звуків. Вправа 2. Вправа 3. Вправа 4. Вправа 5. Фізкультхвилинка. Вправа 6. Вправа 7. Вправа 8.	19 хв
5	Підсумок уроку	1 хв

ЗМІСТ УРОКУ

1. Організаційний момент (1 хв)

— Добрий день! У добрий час

Рада, діти, бачити вас!

Ви почули всі дзвінок (*учитель дзвонить у дзвінок*),

Він покликав на урок.

Встаньте, діти, всі рівненько (*учитель підіймає клас*).

Посміхніться всі гарненько.

Привітайтеся: «Добрий день!»

(*Діти вітаються з учителем, сідають на місця.*)

2. Вправлення в дотриманні правил шкільного життя. Формування мотивів читацької діяльності. Формування навичок читання (7 хв)

2.1. Бесіда про навчальний предмет «Читання» та підручник з «Читання» (2 хв)

— Хто з вас знає, чого ми будемо навчатися в школі, підніміть руку. (*Учитель опитує дітей, підбиває підсумок.*) Ми будемо навчатися читати, писати, рахувати, розмовляти англійською, співати, малювати, бігати й стрибати та ще багатьох цікавих речей.

— На яких уроках ми з вами будемо навчатися писати? Так, на уроках письма.

— На яких уроках ми з вами будемо навчатися лічити? Так, на уроках математики.

— На яких уроках ми з вами будемо навчатися читати? На уроках читання. Ми зможемо читати найрізноманітніші книжки, такі, як казки, вірші, підручники.

— Покладіть перед собою зошит-підручник «Читання» на парту (*учитель стежить, щоб усі учні правильно виконали завдання*). Ось це обкладинка підручника «Читання». Що на ній написано? (*Учитель опитує дітей і підбиває підсумок. Продовжує знайомити дітей з підручником: які є малюнки, кого на них зображено, питає, чи подобається дітям книжка тощо.*)

2.2. Бесіда про значення читання в житті людини. Формування повної орієнтувальної основи читання та вміння застосовувати прийом стеження. Робота за плакатом: читання прислів'я (3 хв)

— Наш народ — український народ — дуже мудрий. Про його мудрість свідчать складені ним прислів'я. Прислів'я — це короткі влучні народні вислови повчального характеру, часто римовані. Послухайте уважно одне з українських прислів'їв і запам'ятайте його.

Хто багато читає, той багато знає.

— Хто запам'ятав його та може повторити, підніміть, будь ласка, руку. (*Учитель опитує 4-5 учнів.*)

— Хто може пояснити, чому саме так: хто багато читає, той багато знає? *(Учитель опитує учнів і підбиває підсумок.)* Із книжок ми можемо дізнатися про все на світі. Хто читає багато книжок, той стає освіченою та мудрою людиною. Хто хоче бути гарним учнем, читати книжки, стати освіченим і мудрим, підніміть, будь ласка, руку! Усі в нашому класі будуть гарними учнями, будуть читати книжки. Молодці!

— Хто з вас уміє читати, підніміть, будь ласка, руку. Молодці! Усі вміють читати. Згадаймо, як правильно читати. Читають словами. Слова розділяють пробілами — порожніми місцями. От слово «хто», а от слово «багато». А от слово «читає». Хто хоче підійти до дошки й показати мені слово «хто», підніміть, будь ласка, руку. *(Учитель опитує 1 учня.)* Хто хоче підійти до дошки й показати мені слово «багато», підніміть, будь ласка, руку. *(Учитель опитує 1 учня.)* Хто хоче підійти до дошки й показати мені слово «читає», підніміть, будь ласка, руку. *(Учитель опитує дітей.)*

— Читають зліва направо, зверху вниз, за напрямком стрілки *(учитель малює стрілку на плакаті і під час читання показує слово, яке читає, вказівним пальцем правої руки, проводячи ним від першої до останньої букви; потім, не відриваючи руки, показує друге слово тощо.)*

— Тепер прочитаймо прислів'я всі разом. Я буду читати вголос і показувати слово, яке я читаю, на плакаті, а ви будете читати пошепки й показувати його в повітрі від початку слова до його кінця. Ось так. *(Учитель читає слово «читання» і показує, як застосовувати прийом стеження в повітрі.)*

— Поставте праву руку на лікоть, вказівний палець витягніть уперед, а всі інші підігніть. Ось так. *(Учитель на столі показує, що треба зробити, і перевіряє правильність виконання учнями завдання.)* Прочитаймо слово «хто». Показуємо слово в повітрі від його початку до кінця. *(Учитель стежить за правильністю застосування прийому стеження.)*

— Тепер прочитаймо слово «багато». *(Учитель стежить за правильністю застосування прийому стеження.)*

— Тепер прочитаймо слово «читає». *(Учитель стежить за правильністю застосування прийому стеження.)*

— Я вам відкрию один секрет. Слова дуже люблять мандрувати в човниках. Я читатиму слова й «саджатиму» їх у «човники» *(учитель читає слова і, не відриваючи руки, «саджає» їх у «човники»):*

Хто багато читає, той багато знає.

2.3. Робота в зошиті. Вправа 1 (читання прислів'я з використанням прийому стеження). «Садження слів у човники» (2 хв)

3. Формування навичок читання. Вивчення (повторення) уривка вірша Б. Федчука «Алфавіт». Вправлення дітей у дотриманні правил шкільної поведінки (7 хв)

3.1. Бесіда про пам'ять і правила ефективного запам'ятовування. Розвиток слухової пам'яті. Вивчення (повторення) уривка вірша Б. Федчука «Алфавіт» (3 хв)

3.1.1. Бесіда про пам'ять і її роль в успішному навчанні (0,5 хв)

— Щоб бути гарними учнями (їх називають відмінниками), треба багато чого навчитися. Перш за все, треба навчитися добре запам'ятовувати. Пам'ять — це здатність людини безпомилково відтворити почуте чи побачене.

3.1.2. Вивчення уривка вірша Б. Федчука «Алфавіт» (2,5 хв)

— Зараз уважно послухайте вірш «Алфавіт», подивіться на букви та спробуйте запам'ятати вірш і букви. Хто може сказати, що треба зробити? *(Учитель опитує декількох дітей, підбиває підсумок.)*

— Уважно послухайте та запам'ятайте 1-й куплет вірша «Алфавіт».

Букви — АЛФАВІТ для нас —

Вивчити напам'ять час.

А, Бе, Ве, Ге, Ге, Де, Е *(показує картки з буквами)* —

Перших літер сім іде.

— Хто запам'ятав 1-й куплет вірша «Алфавіт» з першого разу, підніміть руку. *(Учитель викликає учня.)* ... розповідатиме нам вірш «Алфавіт» голосно, а ми всі повторюватимемо за ним пошепки. *(Учень розповідає, учитель показує букви, усі інші учні повторюють.)*

— Хто ще запам'ятав вірш «Алфавіт», підніміть руку. *(Учитель викликає учня. Далі всі дії послідовно повторює кілька разів із кількома учнями.)*

3.2. Формування повної орієнтувальної основи читання. Застосування прийому стеження. Робота за плакатом: читання уривка вірша «Алфавіт» (3 хв)

— Читають рядками зверху вниз. Спочатку перший рядок. Ось цей. *(Учитель читає та показує перший рядок вірша.)* Потім другий рядок. Ось цей. *(Учитель читає та показує другий рядок вірша.)* Потім третій рядок. Ось цей. *(Учитель читає та показує третій рядок.)* Потім четвертий рядок. Ось цей. *(Учитель читає та показує четвертий рядок вірша.)*

Букви — АЛФАВІТ для нас —

вивчити напам'ять час.

А, Бе, Ве, Ге, Ге, Де, Е —

Перших літер сім іде.

— Тепер разом прочитаємо вірш від початку до кінця. Поставте праву руку на лікоть, указівний палець витягніть уперед, а всі інші підігніть.

— Я читаю вголос, а ви читаєте пошепки й показуєте в повітрі слово, яке я читаю, від його початку до кінця:

Букви — АЛФАВІТ для нас —
вивчити напам'ять час.
А, Бе, Ве, Ге, Ге, Де, Е —
Перших літер сім іде.

(Учитель стежить за правильністю застосування прийому стеження.)

3.3. Фізкультхвилинка (з використанням мультанімації «Алфавіт»).
Діти разом з учителем співають, виконуючи рухи) **(1 хв)**

— Устаньте всі, вийдіть із-за парт. Будемо співати пісеньку «Алфавіт» і виконувати рухи (під мультанімацію):

Букви — АЛФАВІТ для нас *(плескання в долоні)* —
Вивчити напам'ять час *(плескання в долоні)*.
А, Бе, Ве, Ге, Ге, Де, Е *(руки вбік, нахили вправо)* —
Перших літер сім іде *(руки вбік, нахили вліво)*.

4. Формування знань про звуки й відповідні букви абетки. Вправлення дітей у дотриманні правил шкільної поведінки (19 хв)

4.1. Бесіда про пам'ять. Правило запам'ятовування (2 хв)

— Хто може мені сказати, що таке пам'ять? *(Учитель опитує дітей і підбиває підсумок.)* Пам'ять — це здатність людини безпомилково відтворити щось почуте чи побачене.

— Хто знає, чому треба міцно запам'ятовувати? *(Учитель опитує дітей і підбиває підсумок.)* Міцно запам'ятовувати треба, щоб бути гарними учнями — їх називають відмінниками.

— Для того щоб міцно запам'ятовувати, треба запам'ятовувати за правилом.

А правило таке: щоб міцно запам'ятати, треба уважно подивитися на те, що треба запам'ятати, ніби сфотографувати його. Усі знають, що таке фотоапарат? Що можна зробити за допомогою фотоапарата? *(Учитель опитує дітей і підбиває підсумок.)*

— Пограймо: ви будете маленькими фотоапаратами. Поморгайте очима-фотоапаратами. Ось так. Тепер приготуйте очі-фотоапарати. Подивіться уважно на м'яч, «сфотографуйте» його очима. Заплющте очі. Хто бачить м'яч із заплющеними очима, підніміть руку. Молодці. Не розплющуючи очей, опишіть м'яч. *(Учитель опитує дітей.)* Тепер розплющте очі. Подивіться на м'яч і скажіть, чи правильно ви «сфотографували» його.

4.2. Перегляд презентації про перші сім букв алфавіту (1 хв)

— А тепер таке завдання для маленьких фотоапаратиків: я показую картки з буквами, а ви уважно дивіться та слухайте, щоб запам'ятати. Поморгайте очима-фотоапаратами. Ось так. Тепер приготуйте очі-фотоапарати.

(Учитель з інтервалом 5 сек. показує картки з буквами та називає їх: буква «А» велика, «а» мала, читається [а]. Картки для демонстрації: Аа, Бб, Вв, Гг, Гг, Дд, Ее.)

— А тепер заплюште очі. Картку з якими буквами я показувала першою? Картку з якими буквами я показувала другою? Картку з якими буквами я показувала третьою?

4.3. Закріплення знань про перші дві букви алфавіту (1 хв)

— Хто може сказати, яка це буква? *(Учитель показує букви Аа.)* Так, це велика *(учитель показує)* і мала *(учитель показує)* букви **Аа**. Напишіть велику букву **А** в повітрі *(учитель показує та коментує виконання дій: паличка, ще одна паличка, поясок)*. Ще раз. Молодці. Тепер напишіть малу букву **а** в повітрі *(учитель показує та коментує виконання дій: гачок, кружечок)*. Ще раз. Молодці.

— Хто може сказати, яка це буква? *(Учитель показує букви Бб.)* Так, це велика *(учитель показує)* і мала *(учитель показує)* букви **Бб**. Напишіть велику букву **Б** в повітрі *(учитель показує та коментує виконання дій: хвостик, паличка, кружечок)*. Ще раз. Молодці. Тепер напишіть малу букву **б** в повітрі *(учитель показує та коментує виконання дій: кружечок, хвостик)*. Ще раз. Молодці.

4.4. Робота в зошиті й презентація звуків (15 хв)

4.4.1. Презентація звуків (ІКТ) (1 хв)

4.4.2. Вправа 2 (2 хв)

4.4.3. Вправа 3 (1 хв)

4.4.4. Вправа 4 (2 хв)

4.4.5. Вправа 5 (1 хв)

4.4.6. Фізкультхвилинка (під караоке «Алфавіт»). Діти разом з учителем співають, виконуючи рухи **(1 хв)**.

— Устаньте всі, вийдіть із-за парт, співаймо пісеньку «Алфавіт» і виконуймо рухи:

Букви — АЛФАВІТ для нас — *(плескання в долоні)*

Вивчити напам'ять час *(плескання в долоні)*.

А, Бе, Ве, Ге, Ге, Де, Е *(руки вбік, нахили вправо)*

Перших літер сім іде *(руки вбік, нахили вліво)*.

4.4.7. Вправа 6 (1 хв)

4.4.8. Вправа 7 (1 хв)

4.4.9. Вправа 8 (2 хв)

4.4.10. Вправа 9 (3 хв)

5. Підсумок уроку (1 хв)

— Ось і добіг кінця наш урок. Щоб він приніс нам користь, треба обов'язково згадати, що ми з вами вивчали на уроці. Хто пам'ятає, що ми вивчали на уроці, підніміть, будь ласка, руку. *(Учитель опитує дітей і підбиває підсумки.)*

Орієнтовна структура уроків «Навчаємося разом»

Уроки 2–16

1	Організаційний момент	1 хв
2	<p>Формування й поглиблення знань про школу, організацію шкільного життя й правила успішного навчання. Вправління дітей у дотриманні правил шкільної поведінки.</p> <p>2.1. Робота в зошиті. Вправа 1. Вивчення (повторення) пісні про школу. Бесіда за змістом пісні.</p> <p>2.2. Фізкультхвилинка під караоке пісні про школу</p>	<p>5 хв</p> <p>2 хв</p> <p>3 хв</p>
3	<p>Формування навичок читання. Вправління дітей у дотриманні правил шкільної поведінки.</p> <p>3.1. Формування повної орієнтувальної основи читання.</p> <p>3.2. Робота за плакатом: читання уривка вірша «Алфавіт».</p> <p>Формування поняття про прийом стеження.</p> <p>3.3. Фізкультхвилинка (під караоке «Алфавіт»)</p>	<p>4 хв</p> <p>1 хв</p> <p>2 хв</p> <p>1 хв</p>
4	<p>Формування знань про звуки й відповідні букви абетки. Вправління дітей у дотриманні правил шкільної поведінки.</p> <p>4.1. Перегляд презентації про букви.</p> <p>4.2. Пригадування побаченого в презентації. Закріплення знань про букви.</p> <p>4.3. Робота в зошиті.</p> <p>Вправа 2.</p> <p>Вправа 3.</p> <p>Вправа 4.</p> <p>Вправа 5.</p> <p>Фізкультхвилинка під караоке однієї з вивчених пісень.</p> <p>Вправа 6.</p> <p>Вправа 7.</p> <p>Вправа 8.</p> <p>Вправа 9</p>	<p>23 хв</p> <p>1 хв</p> <p>2 хв</p> <p>2 хв</p> <p>3 хв</p> <p>2 хв</p> <p>2 хв</p> <p>2 хв</p> <p>2 хв</p> <p>3 хв</p> <p>2 хв</p> <p>2 хв</p>
5	Підсумок уроку. Повторний перегляд презентації	2 хв

Орієнтовна структура уроків предмета «Письмо»

Урок 1

(уроки 2–16 — за подібною структурою)

1	Організаційний момент	1 хв
2	Бесіда про навчальний предмет «Письмо» і навчальну книгу «Письмо». Вправління в дотриманні правил шкільного життя	2 хв
3	3.1. Формування (закріплення) знань про букви. Перегляд презентації про друковані великі та малі букви. Пригадування презентації. 3.2. Робота в зошиті. 3.2.1. Вправа 1. Обведення великих літер у першому рядку алфавіту. 3.2.2. Вправи 2–3. Читання казки під аудіозапис. Робота з правилами Мудрої Сови. Формування знань про робочий рядок, верхню та нижню рядкові лінії. 3.2.3. Перегляд презентації про робочий рядок, верхню й нижню рядкові лінії. Закріплення знань у зошиті (Мудра Сова «Щоб писати красиво», с. 4). 3.2.4. Вправа 4. 3.3. Фізкультхвилинка під мультанімацію «Алфавіт»	15 хв 3 хв 3 хв 2 хв 3 хв 1 хв
4	Формування знань про звуки й відповідні букви абетки. Вправління дітей у дотриманні правил шкільної поведінки. 4.1. Пригадування презентації про букви. Перегляд (без опрацювання). 4.2. Робота в зошиті. Вправа 5. Вправа 6. Вправа 7. Вправа 8. Вправа 9. Фізкультхвилинка під мультанімацію «Алфавіт». Вправа 10	16 хв 1 хв 2 хв 1 хв 2 хв 1 хв 2 хв 1 хв 3 хв 3 хв
5	Підсумок уроку	1 хв

Орієнтовна структура уроків «Читання»

Уроки 2–16

1	Організаційний момент	1 хв
2	<p>Вправляння в дотриманні правил шкільного життя. Формування мотивів читачької діяльності. Формування навичок читання.</p> <p>2.1. Бесіда про навчальний предмет «Читання» й навчальну книгу «Читання».</p> <p>2.2. Бесіда про значення читання в житті людини. Формування повної орієнтувальної основи читання та прийому стеження.</p> <p>Робота за плакатом: читання прислів'я.</p> <p>2.3. Робота в зошиті. Вправа 1</p>	<p>7 хв</p> <p>2 хв</p> <p>3 хв</p> <p>2 хв</p>
3	<p>Формування навичок читання. Вивчення (повторення) вірша Б. Федчука «Алфавіт» (уривка вірша). Вправляння дітей у дотриманні правил шкільної поведінки.</p> <p>3.1. Бесіда про пам'ять і правила ефективного запам'ятовування. Розвиток слухової пам'яті. Вивчення (повторення) вірша Б. Федчука «Алфавіт» (уривка вірша).</p> <p>3.2. Формування поняття про прийом стеження. Робота за плакатом: читання уривка вірша «Алфавіт».</p> <p>3.3. Фізкультхвилинка під мультанімацію «Алфавіт»</p>	<p>8 хв</p> <p>3 хв</p> <p>3 хв</p> <p>2 хв</p>
4	<p>Формування знань про звуки та відповідні букви абетки. Вправляння дітей у дотриманні правил шкільної поведінки.</p> <p>4.1. Формування (закріплення) знань про букви. Робота з картками. Пригадування букв на картках. Перегляд презентації про букви. Пригадування побаченого в презентації.</p> <p>4.2. Робота в зошиті.</p> <p>Вправа 2.</p> <p>Презентація звуків.</p> <p>Вправа 3.</p> <p>Вправа 4.</p> <p>Вправа 5.</p> <p>Фізкультхвилинка.</p> <p>Вправа 6.</p> <p>Вправа 7.</p> <p>Вправа 8.</p> <p>Вправа 9</p>	<p>17 хв</p> <p>2 хв</p> <p>2 хв</p> <p>1 хв</p> <p>1 хв</p> <p>2 хв</p> <p>1 хв</p> <p>1 хв</p> <p>3 хв</p> <p>2 хв</p> <p>1 хв</p> <p>1 хв</p>
5	Підсумок уроку	2 хв

НАВЧАЛЬНИЙ ПРЕДМЕТ

«Людина і світ»

Орієнтовний конспект уроку

Урок 1

Тема «Пропоную познайомитися!»

Мета: познайомити учнів з казковими героями, що супроводжуватимуть дітей під час вивчення навчального предмета «Людина і світ»; формувати знання про традиції йменування людей в Україні та інших країнах світу; виховувати в учнів повагу до інших людей, вправляти їх у правилах спілкування; сприяти формуванню навичок раціонального читання та запам'ятовування навчального матеріалу.

Обладнання: телевізор, DVD-програвач, аудіозаписи казки про Центаврика, вірша Олени Скринник і довідки від Адаптера, відеозаписи мультфільму про Лунтика та мультанімації пісні «Якщо в тебе є ім'я», презентація «Ім'я».

Структура уроку

1	Організаційний момент	1 хв
2	Знайомство із Центавриком. 2.1. Прослуховування казки про Центаврика (5 хв). 2.2. Як слід знайомитися (1 хв). 2.3. Актуалізація знань про ім'я (1 хв)	7 хв
3	Сприйняття навчального матеріалу. 3.1. Перегляд фрагмента мультфільму про Лунтика. Висновок про ім'я (3 хв). 3.2. Розучування першого куплета та приспіву пісні «Якщо в тебе є ім'я» — 10 хв	13 хв
4	Фізкультхвилинка (під мультанімацію пісні «Якщо в тебе є ім'я»)	2 хв
5	Поглиблення знань про ім'я людини. 5.1. Робота з прислів'ям (5 хв). 5.2. Виконання вправи «Фотоапарат» (2 хв)	7 хв
6	Закріплення вивченого матеріалу. Читання вірша Олени Скринник	3 хв
7	Підсумки уроку	2 хв

ЗМІСТ УРОКУ

1. Організаційний момент (1 хв)

— Добрий день, діти. Чи любите ви казки? І я також. Тож пропоную вам послухати казку про Центаврика — маленького прибульця, що випадково опинився на планеті Земля.

2. Знайомство із Центавриком (7 хв)

2.1. Прослуховування казки про Центаврика (5 хв)

У космосі серед мільйонів зір, великих і ледь помітних, яскравих і давно згаслих, мчав надшвидкісний зореліт. У його віконце дивився маленький мандрівник. Він прямував до Сонця — зорі, що так схожа на його рідну Альфа Центавра А! Зореліт подолав більшу частину шляху, аж раптом сталася прикра несподіванка. Зламався цукеркогенератор — пристрій, що виготовляє смачні цукерки.

— Адаптере, — звернувся маленький командир корабля до бортового комп'ютера, — нам слід терміново полагодити цукеркогенератор. Чи існує в Сонячній системі таке місце, де ми могли б це зробити?

— Відповідь знайдено, Центаврику! Найкращі умільці — люди — мешкають на одній із планет Сонячної системи — на Землі. Зараз ми саме пролітаємо над нею, — відповів Адаптер.

— Ура! Хутчіше на Землю! — зрадів маленький мандрівник та спрямував свій космічний корабель на нашу планету.

Зореліт приземлився на квітучій галявині... Центаврик ступив на Землю. Неподалік дівчинка збирала барвисті квіти. Побачивши прибульця, вона посміхнулася й сказала:

— Привіт, я Еврика, жителька Землі.

— А я Центаврик із зорі Альфа Центавра А.

— Дуже рада, — відповіла Еврика й простягнула Центаврикові кілька цукерок. — Пригощайся!

— Широ тобі дякую! — зрадів Центаврик. — Я саме дуже зголоднів! Ми, центаврійці, харчуємося переважно цукерками, у крайньому разі — тістечками! А мій цукеркогенератор зламався. Тож потрібно знайти людей, які змогли б його полагодити.

— Я допоможу тобі, — сказала Еврика, і вони вирушили на пошуки людей-умільців.

Словничок бортового комп'ютера

Сонячна система — це Сонце та небесні тіла, що обертаються навколо нього.

Альфа Центавра — зоряна система, найближча до Сонячної; до неї належить зоря Альфа Центавра А.

Адаптер — у цій казці: бортовий комп'ютер, який містить чимало важливої інформації.

2.2. Як слід знайомитися (вправа 1) (1 хв)

Дорогою Еврика навчала Центаврика, як слід знайомитися.

— Щоб звернутися до людини, потрібно знати її ім'я. Слід увічливо сказати, наприклад, так: «Доброго здоров'я! Мене звать Еврика, а як ваше ім'я?» Тепер, Центаврику, твоя черга. Уяви, що ти зустрів незнайомця. Як звернешся до нього? Добридень! Мене звать Центаврик. Скажіть, будь ласка, ваше ім'я.

2.3. Актуалізація знань про ім'я (1 хв)

— Чи сподобалася вам казка? Діти, а ви хотіли б познайомитися із Центавриком?

— Що слід зробити, щоб познайомитися з кимось? Правильно, щоб познайомитися, потрібно представитися, тобто назвати своє ім'я. Уявіть, що ви ще не знайомі зі своїм сусідом по парті. Представтеся самі та запитайте в нього ім'я.

3. Сприйняття навчального матеріалу — 13 хв

3.1. Перегляд фрагмента мультфільму про Лунтика (впр. 2) (3 хв)

— Зробіть висновок, що таке ім'я.

3.2. Розучування першого куплета та приспіву пісні «Якщо в тебе є ім'я» (вправа 3) (10 хв)

4. Фізкультхвилинка (під пісню «Якщо в тебе є ім'я») (2 хв)

Діти з учителем співають пісню, читаючи слова на екрані та виконуючи рухи.

5. Поглиблення знань про ім'я людини (7 хв)

5.1. Робота з прислів'ям (вправа 4) (5 хв)

— Народна мудрість говорить про те, що добре ім'я — найкраще багатство. Як ви розумієте зміст цього прислів'я? (Учитель опитує 2–3 дітей, робить висновки, діти в зошитах позначають правильну відповідь) (3 хв).

— Про кого з людей ви могли б сказати, що в нього добре ім'я? А хто, на вашу думку, його втратив? (Учитель опитує 2–3 дітей) (2 хв).

5.2. Виконання вправи «Фотоапарат» (вправа 5) (2 хв)

— Отже, діти, ви зрозуміли, чому добре ім'я — найкраще багатство? Запам'ятайте це прислів'я та намагайтеся не втратити своє добре ім'я.

6. Закріплення вивченого матеріалу. Читання вірша Олени Скринник (вправа 6) (3 хв)

— У вас дуже гарні імена. А як ви гадаєте, чиє ім'я найкраще? Чи можна серед усіх імен обрати найкрасивіше?

— Згодна з вами. Обрати найкраще ім'я дуже важко. Я б навіть сказала, що це неможливо. Чому? (Учитель вислуховує дітей та пропонує послухати вірш.)

Читання вірша О. Скринник. Діти слухають запис, слідкуючи за текстом зошита.

В нас кожне ім'я красиве. В одному — любов, в іншому — сила. У третьому — мир, сподівання, найкращі батьків побажання: з маляти зросте хай людина розумна і добра, щаслива.	Четверте ймення — то гречність, у п'ятім — глибока сердечність. Пишайся ім'ям ти, дитино: і Леся, і Дмитрик, і Ніна.
--	---

7. Підсумки уроку (2 хв)

— Ось і добіг кінця наш урок. Щоб він приніс нам користь, згадаймо, що ми вивчали на уроці. Для цього, діти, дайте, будь ласка, відповіді на мої запитання.

(Учитель опитує дітей і підбиває підсумки.)

— Як прийнято знайомитися в Україні?

— Звідки в людини береться ім'я?

— Яке прислів'я про ім'я ви запам'ятали? Що воно означає?

ДОДАТКИ

Технічні засоби навчання для проектних класів

Організація навчально-пізнавального процесу в проектних класах здійснюється з використанням технічних засобів навчання. Тому необхідно мати в класі:

Телевізор

Діагональ екрана від	42
Клас	Рідкокристалічний (LCD)
Роздільна здатність	1920x1080
Роз'єми (порти)	HDMI / USB / VGA Докладніше: http://rozetka.com.ua/samsung_ue-40eh5007/p221450

Ноутбук

Екран (для ноутбука)	15.6» (1366x768) WXGA HD
Процесор	Двоядерний Intel Pentium 2020M (2.4 ГГц) або AMD Dual-Core A4-4300M (2.5 ГГц) Докладніше: http://rozetka.com.ua/hp_probook_4545s_h5k02ea/p267756/
Обсяг оперативної пам'яті	4 ГБ
Графічний адаптер	AMD Radeon HD 7670M, 1 ГБ виділеної відеопам'яті або AMD Radeon HD 7420G Докладніше: http://rozetka.com.ua/hp_probook_4545s_h5k02ea/p267756/
Обсяг HDD	500 ГБ
Мережеві адаптери	Wi-Fi 802.11 b/g/nBluetooth
Оптичний привід	DVD+/-RW Докладніше: http://rozetka.com.ua/hp_pavilion_g6-2394er_d6w46ea/p267098

Звернення членів науково-методичної ради до батьків***Шановні батьки, ми раді вітати вас!***

Дякуємо, що ви довірили навчання ваших дітей нам. Команда науково-педагогічного проекту «Інтелект України» робить усе можливе, щоб ваші діти отримали якісну освіту, щоб під час навчання вони почувалися безпечно та комфортно, були успішними в житті, а ви були задоволені і спокійні за ваших дітей сьогодні й у майбутньому.

12 квітня 2017 року в м. Києві відбувся I Всеукраїнський батьківський форум «Педагогіка партнерства» — учасників науково-педагогічного проекту «Інтелект України», у резолюції якого було, зокрема, наголошено, що батьківська громада підтримує прагнення науковців і освітян — учасників Проекту в реалізації Концепції «Нова українська школа», спрямованої на виховання успішної та щасливої людини, патріота України, здатного взяти участь у розбудові могутньої та успішної держави.

Метою всеукраїнського науково-педагогічного проекту «Інтелект України» є впровадження в національний освітній простір системи навчання й виховання учнів відповідно до основних положень Концепції «Нова українська школа». Школярі навчаються в проектних класах за спеціально розробленими навчальними планами, навчальними програмами, затвердженими Міністерством освіти і науки України.

Проектний клас відкривають лише в тому випадку, коли всі батьки класу на батьківських зборах ухвалюють рішення про доцільність навчання дітей за проектом «Інтелект України».

Навчання дітей за проектом здійснюється на безоплатній основі, як вимагає чинне законодавство України.

Ваш обов'язок — створити умови для здобуття дітьми якісної освіти. Це передбачає певне комфортне середовище для навчання дитини вдома й у школі, крім того, придбання не просто звичайних зошитів, контурних карт, атласів тощо, а навчального комплексу, де все поєднано в один зошит на друкованій основі, який відповідає навчальним програмам.

Проект співпрацює з Інститутом охорони здоров'я дітей та підлітків Національної академії медичних наук України (м. Харків). За потреби фахівці Інституту готові надати консультативну допомогу з питань стану здоров'я ваших дітей, безпечних умов навчання дітей за проектом. Дуже важливо, щоб ми всі: лікарі, учителі, батьки, учні — розуміли, що навчання в школі — це праця, яка впливає на зумовлені віком зміни стану організму дитини. Якщо ми створимо сприятливе середовище, то матимемо позитивні результати навчальної праці дитини.

Батьки ухвалюють рішення щодо способу оплати навчальних матеріалів. Придбання зошитів з друкованою основою може здійснюватися в індивідуальному порядку кожним із батьків або уповноваженою на те особою, обраною на батьківських зборах. Рішення оформлюють протоколом батьківських зборів, який зберігається в адміністрації загальноосвітнього навчального закладу.

Підписанням цього договору батьки зобов'язуються своєчасно забезпечувати своїх дітей навчальними матеріалами, а видавництво — своєчасно доставляти якісну продукцію.

Договір є обов'язковим для виконання як видавництвом, так і батьками.

Звертаємо вашу увагу на те, що навчальне забезпечення оплачується батьками на добровільній основі за власні кошти. Оплата навчального комплекту здійснюється на умовах 100 % передоплати. Вартість навчального комплекту (орієнтовно 14 зошитів на друкованій основі, наочні матеріали, засоби ІКТ тощо) становить 195 грн (сто дев'яносто п'ять грн 00 коп.) на місяць як для початкової, так і для основної школи в усіх регіонах України. Оплату здійснюють шляхом перерахування коштів на розрахунковий рахунок відповідно до договору, укладеного батьками з видавництвом.

У разі прийняття батьками рішення про недоцільність подальшого придбання зошитів на друкованій основі, наочних матеріалів, комп'ютерних дисків та інших засобів навчання батькам надається можливість перевести дитину до іншого класу, що функціонує на паралелі, або до іншого загальноосвітнього навчального закладу.

Зміст

Навчально-тематичний план курсів для вчителів проектних класів початкової школи	1
Концепція «Нова українська школа»	5
На шляху розбудови Нової української школи Резолюція I Всеукраїнського батьківського форуму «Педагогіка партнерства» — учасників науково-педагогічного проекту «Інтелект України»	24
Етичні настанови учасникам науково-педагогічного проекту «Інтелект України».....	25
батькам.....	25
учням.....	26
учителям.....	27
Надія Красоткіна. З любов'ю до дитини.....	28
Типовий навчальний план загальноосвітніх навчальних закладів I ступеня, які працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України»	31
Особливості організації навчально-виховного процесу в перших проектних класах науково-педагогічного проекту «Інтелект України»	36
Календарне планування. 1 клас. I семестр. 2017–2018 навчальний рік.....	39
Читання	40
Письмо	42
Навчаємося разом	44
Математика.....	47
Людина і світ	50
Структура інтегрованих навчальних предметів «Читання», «Письмо» і «Навчаємося разом» 1 клас (підготовчий період).....	51
Орієнтовні конспекти інтегрованих уроків «Навчаємося разом», «Читання», і «Письмо»	63
Орієнтовна структура уроків «Навчаємося разом». Уроки 2–16.....	75
Орієнтовна структура уроків предмета «Письмо». Урок 1	76
Орієнтовна структура уроків «Читання». Уроки 2–16	77
Навчальний предмет «Людина і світ». Орієнтовний конспект уроку. Урок 1	78
Додатки.....	81
Додаток 1. Технічні засоби навчання для проектних класів	82
Додаток 2. Звернення членів науково-методичної ради до батьків	83

